

Diccionari de meteorologia

Català/Castellà/Francès/Anglès

Servei de Llengües i Terminologia de la UPC

Autors:

Joan Jorge Sánchez

Joan Josep Rivera Amores

1. **A** *m*
veg. anticicló
ES A
FR A
EN H

2. **abast del vent** *m*
Distància al llarg de la qual el vent manté unes característiques constants de direcció i de velocitat.
ES **alcance del viento**
FR **fetch**
EN **fetch**

3. **abast visual** *m*
Distància a la qual la diferència de luminàncies entre un objecte i el seu entorn permet distingir l'un de l'altre.
ES **alcance visual**
FR **portée visuelle**
EN **visual range**

4. **abric meteorològic** *m*
sin. comp. garita dels instruments
Construcció on s'instal·len els instruments meteorològics per protegir-los de la radiació.
ES **abrigo meteorológico**
ES **garita meteorológica**
FR **abri météorologique**
EN **thermometer screen**
EN **thermometer shelter**

5. **absorbància** *f*
Quocient entre la radiació absorbida per un cos i la radiació que hi incideix.
ES **absorbancia**
ES **absortancia**
FR **absorptance**
EN **absorptance**
EN **absorption factor**

6. **absorció atmosfèrica** *f*
Fenomen de transformació de la radiació, que incideix sobre els constituents de l'atmosfera, en un altre tipus d'energia.
ES **absorción atmosférica**
FR **absorption atmosphérique**
EN **atmospheric absorption**

7. **absorció selectiva** *f*
Absorció atmosfèrica experimentada només en unes longituds d'ona determinades.
ES **absorción selectiva**
FR **absorption sélective**
EN **selective absorption**

8. **Ac** *m*
veg. altocumulus
ES Ac
FR Ac
EN Ac

9. **aclarida** *f*
Espai gran de cel sense núvols.
ES **claro**
FR **éclaircie**
EN **clearance**
EN **clearing**

10. **acreció** *f*
Formació de neu granulada i de gebre mitjançant la incorporació de gotetes d'aigua subfosa en un cristall de glaç.
ES **acreción**
FR **accrétion**
EN **accretion**

11. **actinòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la radiació solar o la radiació terrestre.
ES **actinómetro**
FR **actinomètre**
EN **actinometer**

12. **acústica meteorològica** *f*
Branca de la meteorologia que estudia els sons d'origen atmosfèric i la influència de les condicions atmosfèriques en la propagació i audibilitat dels sons en general.
ES **acústica meteorológica**
FR **acoustique météorologique**
EN **meteorological acoustics**

13. **adiabàtica** *f*
Línia que representa els canvis de temperatura d'una massa d'aire petita sotmesa a un procés adiabàtic en un diagrama termodinàmic.
ES **adiabática**
FR **adiabatique**
EN **adiabat**
EN **adiabatic**

14. **adiabàtica saturada** *f*
Adiabàtica corresponent a una massa d'aire saturat.
ES **adiabática saturada**
FR **adiabatique de l'air humide saturé**
EN **saturated adiabatic**
EN **wet adiabatic**

15. **adiabàtica seca** *f*
Adiabàtica corresponent a una massa d'aire sec.
ES **adiabática seca**
FR **adiabatique de l'air sec**
EN **dry adiabatic**

16. **advecció** *f*
Desplaçament horitzontal de l'aire que comporta transport de calor, vapor d'aigua i moment lineal entre d'altres aspectes.
ES **advección**
FR **advection**
EN **advection**

17. **aerògraf** *m*
Instrument meteorològic que enregistra les dades de diversos elements meteorològics a l'atmosfera lliure.
ES **aerógrafo**
FR **aérographe**
EN **aerograph**

18. **aerograma** *m*
veg. diagrama aerològic

19. **aerologia** *f*
Branca de la meteorologia que estudia

- l'atmosfera lliure.
ES aerología
FR aérologie
EN aerology
20. **aeronomia** *f*
Branca de l'aerologia que estudia les regions altes de l'atmosfera, per sobre dels 40 o 50 km d'altitud, on els fenòmens de dissociació i d'ionització de l'aire són intensos.
ES aeronomía
FR aéronomie
EN aeronomy
21. **aeroplàncton** *m*
Conjunt de microorganismes en suspensió a l'atmosfera.
ES aeroplancton
ES plancton atmosférico
FR plancton atmosphérique
EN aerial plankton
22. **aerosol** *m*
Qualsevol de les partícules sòlides o gotes líquides que es troben en suspensió a l'atmosfera.
ES aerosol
FR aérosol
EN aerosol
23. **agrometeorologia** *f*
veg. meteorologia agrícola
24. **aigua precipitable** *f*
Aigua que s'obté de la condensació de tot el vapor d'aigua d'una columna d'aire de secció unitat.
ES agua precipitable
FR eau précipitable
EN precipitable water
25. **aiguaneu** *f*
Barreja de pluja i de neu que es produeix quan la temperatura de la capa d'aire propera a la superfície terrestre és lleugerament superior als 0°C.
ES aguanieve
FR pluie et neige
EN sleet
26. **aiguat** *m*
sin. comp. plujat
Pluja abundant que produeix torrentades i inundacions.
ES aguacero
FR averse de pluie
EN rain shower
27. **aire** *m*
Mescla de gasos que compon l'atmosfera.
ES aire
FR air
EN air
28. **aire clar** *m*
Aire en el qual la visibilitat és bona.
ES aire claro
FR air limpide
EN clear air
29. **aire contaminat** *m*
Aire que conté contaminants atmosfèrics.
ES aire contaminado
FR air pollué
EN polluted air
30. **aire humit** *m*
Aire que conté vapor d'aigua o que té una humitat relativa elevada.
ES aire húmedo
FR air humide
EN moist air
31. **aire pur** *m*
Aire que no conté contaminants atmosfèrics.
ES aire puro
FR air pur
EN clean air
EN pure air
32. **aire saturat** *m*
Aire que conté tota la quantitat de vapor d'aigua compatible amb la seva temperatura.
ES aire saturado
FR air saturé
EN saturated air
33. **aire sec** *m*
Aire que no conté vapor d'aigua o que té una humitat relativa molt baixa.
ES aire seco
FR air sec
EN dry air
34. **albedo** *f*
Quocient entre la radiació solar que és reflectida per una superfície i la radiació solar que hi incideix.
ES albedo
FR albédo
EN albedo
35. **albedo terrestre** *f*
Albedo del conjunt format per la Terra i l'atmosfera.
ES albedo de la Tierra
FR albédo de la Terre
EN albedo of the Earth
36. **albedòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura l'albedo.
ES albedómetro
FR albedomètre
EN albedometer
37. **alís** *m pl*
Vents que bufen de direcció nord-est a l'hemisferi nord i de sud-est a l'hemisferi sud sobre les regions que s'estenen des dels cinturons subtropicals d'altres pressions fins a l'equador.
ES alisios /
FR alizés
EN trade winds
38. **altielectrògraf** *m*
Radiosonda emprada per analitzar la distribució de càrregues elèctriques en els

- núvols que originen una tempestat.
ES altielectrógrafo
EN alti-electrograph
39. **altitud baromètrica estàndard** *f*
Altitud d'un punt de l'atmosfera expressada en metres que correspon a una pressió atmosfèrica determinada.
ES altitud barométrica tipo
FR altitude barométrique type
EN standard pressure altitude
40. **altocúmul** *m*
veg. altocumulus
41. **altocumulus** *m*
Abrev. Ac
sin. comp. altocúmul
Núvol mitjà que constitueix un banc de núvols de color blanc o gris format per elements en forma de còdols d'un diàmetre aparent entre 1° i 5°.
ES altocumulus
FR altocumulus
EN altocumulus
42. **altostrat** *m*
veg. altostratus
43. **altostratus** *m*
Abrev. As
sin. comp. altostrat
Núvol mitjà que constitueix un banc de núvols de color blanc o gris i d'aspecte estriat.
ES altostrato
FR altostratus
EN altostratus
44. **altura geopotencial** *f*
Altura d'un punt de l'atmosfera expressada en unitats proporcionals al geopotencial en el mateix nivell.
ES altura geopotencial
FR hauteur géopotentielle
EN geopotential height
45. **amplitud** *f*
Diferència entre els valors extrems d'una variable meteorològica durant un període de temps determinat.
ES amplitud
FR amplitude
EN amplitude
46. **anafront** *m*
veg. front anabàtic
47. **anàlisi baromètrica** *f*
Anàlisi sinòptica basada en la distribució espacial de la pressió atmosfèrica.
ES análisis barométrico *m*
FR analyse barométrique
EN baric analysis *n*
48. **anàlisi del temps** *f*
Estudi de l'estat de l'atmosfera durant un període de temps determinat.
ES análisis del tiempo
- FR** analyse du temps
EN weather analysis
49. **anàlisi diferencial** *f*
Anàlisi sinòptica basada en la diferència de valors d'una variable atmosfèrica en el temps o en l'espai.
ES análisis diferencial
FR analyse différentielle
EN differential analysis
50. **anàlisi frontològica** *f*
Anàlisi sinòptica basada en la distribució espacial de masses d'aire i de fronts.
ES análisis frontológico
FR analyse frontologique
EN frontal analysis
51. **anàlisi objectiva** *f*
Anàlisi sinòptica que fa el meteoròleg per mitjà d'un mètode numèric o gràfic independentment del seu judici personal.
ES análisis objetivo
FR analyse objective
EN objective analysis
52. **anàlisi sinòptica** *f*
Anàlisi del temps basada en l'estudi de mapes sinòptics.
ES análisis sinóptico
FR analyse synoptique
EN synoptic analysis
53. **anell de Bishop** *m*
Anell blanquinós al voltant del Sol o de la Lluna, que té una tonalitat lleugerament blavosa a la part interior i vermellosa a l'exterior i un radi d'uns 22°, causat per la difracció de la llum quan travessa una capa fina de partícules de pols volcànica.
ES anillo de Bishop
FR anneau de Bishop
EN Bishop's ring
54. **anemògraf** *m*
Anemòmetre que enregistra les variacions de la velocitat i la direcció del vent en un període de temps determinat.
ES anemógrafo
FR anémographe
EN anemograph
55. **anemograma** *m*
Diagrama obtingut mitjançant un anemògraf.
ES anemograma
FR anémogramme
EN anemogram
56. **anemòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la velocitat del vent.
ES anemómetro
FR anémomètre
EN anemometer
57. **anemòmetre bidireccional** *m*
Anemòmetre que mesura les components horitzontals i la component vertical del vector vent.
ES anemómetro bidireccional

- ES** veleta bidireccional
FR anémomètre bidirectionnel
EN bi-directional vane
EN bivane
58. **anemòmetre de cassoletes** *m*
Anemòmetre format per tres o quatre cassoletes que impulsades pel vent giren entorn d'un eix vertical.
ES anemómetro de cazoletas
FR anémomètre à coupelles
FR anémomètre à coupes
EN cup anemometer
59. **anemòmetre de pressió** *m*
Anemòmetre que permet deduir la velocitat del vent a partir de la mesura de la pressió que exerceix el mateix vent.
ES anemómetro de presión
FR anémomètre à pression
EN pressure anemometer
60. **anemometria** *f*
Conjunt de tècniques de mesura de les característiques dinàmiques de l'aire.
ES anemometría
FR anémométrie
EN anemometry
61. **anemoscopi** *m*
Instrument meteorològic que indica la direcció del vent.
ES anemoscopio
EN anemoscope
62. **anticicló** *m*
Sbl. A
Zona de l'atmosfera on la pressió atmosfèrica és més alta que en les zones del seu voltant que estan al mateix nivell.
ES alta
ES anticiclón
FR anticyclone
EN anticyclone
EN high
EN high pressure system
63. **anticicló càlid** *m*
Anticicló en el qual l'aire de l'interior és més càlid que en les zones del seu voltant.
ES anticiclón cálido
FR anticyclone chaud
EN warm anticyclone
64. **anticicló de blocatge** *m*
Anticicló que se situa a les latituds mitjanes i que actua com a obstacle en el moviment d'oest a est de les depressions que es mouen lluny dels tròpics.
ES anticiclón de bloqueo
FR anticyclone de blocage
EN blocking anticyclone
65. **anticicló fred** *m*
Anticicló en el qual l'aire de l'interior és més fred que en les zones del seu voltant.
ES anticiclón frío
FR anticyclone froid
EN cold anticyclone
66. **anticiclogènesi** *f*
Qualsevol dels fenòmens d'iniciació o d'intensificació d'una circulació anticiclònica.
ES anticiclogénesis
FR anticyclogenèse
EN anticyclogenesis
67. **anticiclòlisi** *f*
Esvaïment d'una circulació anticiclònica.
ES anticiclolisis
FR anticyclolyse
EN anticyclolysis
68. **antiheli** *m*
Taca blanca i de vegades amb iridescències, de forma arrodonida, que apareix al cel a la banda oposada al Sol i a la mateixa altura, sobre l'horitzó.
ES anthelio
FR anthélie
EN anthelion
69. **anuari meteorològic** *m*
Publicació de les dades meteorològiques corresponents al període d'un any.
ES anuario meteorológico
FR annales météorologiques
EN meteorological yearbook
70. **aproximació quasi-geostròfica** *f*
Aplicació de la hipòtesi d'equilibri geostrofic en les equacions del moviment.
ES aproximación casi geostrofica
FR approximation quasi géostrophique
EN quasi-geostrophic approximation
71. **arc de Sant Martí** *m*
sin. comp. arc iris
Arc format per bandes concèntriques de colors que van del violeta al vermell que apareix a l'atmosfera en una pantalla de gotes d'aigua en suspensió produït per la refracció doble, en aquestes gotes, de la llum directa procedent del Sol.
ES arco iris
FR arc-en-ciel
EN rainbow
72. **arc de Sant Martí blanc** *m*
Arc de Sant Martí principal causat per la refracció, reflexió i difracció de la llum solar en gotes d'aigua molt petites, format per una banda blanca envoltada de tonalitats vermelles a l'exterior i blavoses a l'interior.
ES arco blanco de niebla
ES arco iris blanco
FR arc dans le brouillard
FR arc-en-ciel blanc
EN fog bow
EN white rainbow
73. **arc de Sant Martí principal** *m*
Arc de Sant Martí la part central del qual es troba entre els 40° i 42° per sobre l'horitzó, i té la part interior de color violeta i l'exterior vermella.
ES arco iris principal
FR arc-en-ciel principal
EN primary rainbow

74. **arc de Sant Martí secundari** *m*
Arc de Sant Martí menys lluminós que l'arc de Sant Martí principal la part central del qual es troba entre els 50° i 54° per sobre l'horitzó, i té la part interior de color vermell i l'exterior violeta.
ES arco iris secundario
FR arc-en-ciel secondaire
EN secondaryrainbow
75. **arc iris** *m*
veg. arc de Sant Martí *m*
76. **arcus** *m*
Complement d'un cumulus o d'un cumulonimbus en forma de rodet horitzontal arquejat, dens i fosc, amb el contorn esparracat, i situat a la part frontal baixa del núvol.
ES arcus
FR arcus
EN arcus
77. **As** *m*
veg. altostratus
ES As
FR As
EN As
78. **atenuació atmosfèrica** *f*
Fenomen de reducció del flux radiant de la radiació solar, originat per la difusió d'aquest flux en les molècules de l'aire, per l'absorció selectiva de certes molècules i per l'absorció i difusió del flux en els aerosols.
ES atenuación atmosférica
FR atténuation atmosphérique
EN atmospheric attenuation
EN attenuation of solar radiation
79. **atmosfera** *f*
veg. atmosfera terrestre
80. **atmosfera baroclínica** *f*
Atmosfera en la qual es produeix baroclinitat.
ES atmósfera baroclina
FR atmosphère barocline
EN baroclinic atmosphere
81. **atmosfera barotròpica** *f*
Atmosfera en la qual es produeix barotropia.
ES atmósfera barotròpica
FR atmosphère barotrope
EN barotropic atmosphere
82. **atmosfera estàndard** *f*
Atmosfera de referència que s'ha adoptat, per conveni, per representar els valors mitjans dels diversos elements meteorològics en direcció vertical.
ES atmósfera tipo
FR atmosphère type
EN standard atmosphere
83. **atmosfera homogènia** *f*
Atmosfera, d'una espessor d'uns 8 km aproximadament, en la qual la densitat de l'aire se suposa que és constant a tots els nivells, i la pressió atmosfèrica al nivell del mar és la mateixa que la que correspon a una situació real.
ES atmósfera homogénea
FR atmosphère homogène
EN homogeneous atmosphere
84. **atmosfera isoterma** *f*
Atmosfera en la qual el gradient vertical de temperatura és nul.
ES atmósfera isoterma
FR atmosphère isotherme
EN isothermal atmosphere
85. **atmosfera lliure** *f*
Capa de l'atmosfera per sobre de la capa de fricció.
ES atmósfera libre
FR atmosphère libre
EN free atmosphere
86. **atmosfera politròpica** *f*
Atmosfera que està en equilibri hidrostàtic i té un gradient vertical de temperatura constant i diferent de zero.
ES atmósfera politròpica
FR atmosphère polytrophe
EN polytropic atmosphere
87. **atmosfera Rayleigh** *f*
Atmosfera que només conté gasos purs i que es pren com a unitat per expressar la terbolesa.
ES atmósfera Rayleigh
EN Rayleigh atmosphere
88. **atmosfera terrestre** *f*
sin. comp. atmosfera
Capa gasosa que envolta la Terra.
ES atmósfera
ES atmósfera terrestre
FR atmosphère
FR atmosphère terrestre
EN atmosphere
89. **aurèola** *f*
Anell de color vermellós o castanyós amb un radi més petit de 5° que se situa a la part exterior de la corona.
ES aureola
FR auréole
EN aureole
90. **aurora** *f*
veg. aurora polar
91. **aurora austral** *f*
Aurora polar que es produeix a l'hemisferi sud.
ES aurora austral
FR aurore australe
EN aurora australis
92. **aurora boreal** *f*
Aurora polar que es produeix a l'hemisferi nord.
ES aurora boreal
FR aurore boréale
EN aurora borealis

93. **aurora polar** *f*
sin. comp. aurora
Meteor elèctric que es manifesta visualment en forma de raigs, arcs, bandes, cortines o corona, que es produeix quan el camp magnètic terrestre capta les partícules provinents de les tempestes magnètiques que tenen lloc al Sol, i que apareix a l'atmosfera lliure, principalment a les latituds altes.
ES aurora
ES aurora polar
FR aurore
FR aurore polaire
EN polar aurora
94. **autoconvecció** *f*
Convecció que es produeix espontàniament.
ES autoconvección
EN autoconvection
95. **baixa**
veg. depressió atmosfèrica
96. **balanç de radiació** *m*
Diferència entre la radiació que arriba en sentit descendent a una superfície plana i la radiació que ascendeix a partir d'aquesta superfície.
ES balance radiativo
FR bilan du rayonnement
FR bilan radiatif
EN net radiation
EN radiation balance
97. **balancímetre** *m*
Radiòmetre que mesura el balanç de radiació d'una superfície plana.
ES balancímetro
FR bilanmètre
EN balancemeter
98. **baló** *m*
Aparell sense motor que consisteix, en essència, en un receptacle que conté un gas més lleuger que l'aire (hidrogen, heli, etc.) que s'eleva en aquest a causa de la força ascensional i que sol anar proveït d'una barqueta per portar tripulants o instruments.
ES globo
FR ballon
EN balloon
99. **baló captiu** *m*
Baló unit a terra amb un cable lleuger i resistent.
ES globo cautivo
FR ballon captif
EN kite balloon, kytoon
EN tethered balloon
100. **baló lliure** *m*
Baló que ascendeix lliurement en l'atmosfera.
ES globo libre
FR ballon libre
EN free balloon
101. **baló pilot** *m*
Baló lliure emprat per fer mesures visuals del vent en alçada.
ES globo piloto
FR ballon pilote
EN pilot balloon
102. **baló sonda** *m*
Baló lliure que transporta instruments meteorològics.
ES globo sonda
FR ballon sonde
EN sounding balloon
103. **banc de boira** *m*
Boira compacta que s'estén horitzontalment al llarg d'alguns centenars de metres.
ES banco de niebla
FR banc de brouillard
EN fog bank
104. **banc de núvols** *m*
Conjunt de núvols de poca espessor i del mateix gènere que, situats aproximadament al mateix nivell, cobreixen una part del cel.
ES banco de nubes
FR banc de nuages
EN cloud bank
105. **banda d'absorció** *f*
Regió de l'espectre electromagnètic en la qual la radiació és absorbida.
ES banda de absorción
EN absorption band
106. **banderola** *f*
Símbol meteorològic consistent en una figura triangular que, en un mapa sinòptic, dins la barba que acompanya una fletxa de vent, indica una velocitat del vent de 25 m/s.
ES banderola
FR fanion
EN pennant
107. **barba** *f*
Símbol meteorològic que consisteix en un conjunt de ratlles i banderoles dibuixades perpendicularment a la fletxa de vent, que indica la velocitat del vent.
ES barba
FR barbule
EN barb
EN feather
108. **barda** *f*
Núvol que es troba ajagut al llarg de la carena d'una serralada.
ES barda
FR barde
EN bard
109. **baroclinitat** *f*
Estat d'un fluid en el qual les superfícies de densitat o temperatura constant s'intersequen amb les superfícies de pressió constant.
ES baroclinicidad
EN baroclinity
110. **barògraf** *m*
Baròmetre que enregistra les variacions de la pressió atmosfèrica durant un període de temps determinat.
ES barógrafo

- FR** barographe
EN barograph
111. **barograma** *m*
Diagrama obtingut mitjançant un barògraf.
ES barograma
FR barogramme
EN barogram
112. **baròmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la pressió atmosfèrica.
ES barómetro
FR baromètre
EN barometer
113. **baròmetre aneroide** *m*
Baròmetre que té una o diverses càpsules aneroïdes com a sens ors.
ES barómetro aneroide
FR baromètre anéroïde
EN aneroid barometer
114. **baròmetre de Fortin** *m*
Baròmetre de mercuri la superfície lliure del qual s'ha d'ajustar abans de cada lectura a un nivell fix que coincideix amb el zero de l'escala.
ES barómetro Fortin
FR baromètre à couvette ajustable
FR baromètre Fortin
EN adjustable cistern barometer
EN Fortin barometer
115. **baròmetre de mercuri** *m*
Baròmetre en el qual la pressió atmosfèrica equilibra la pressió exercida per una columna de mercuri.
ES barómetro de mercurio
FR baromètre à mercure
EN mercury barometer
116. **baròmetre de sífó** *m*
Baròmetre de mercuri amb el tub en forma de U i de diàmetre igual en els dos nivells de les superfícies lliures del mercuri.
ES barómetro de sifón
FR baromètre siphon
EN siphon barometer
117. **barotermògraf** *m*
Meteorògraf que enregistra la pressió atmosfèrica i la temperatura de l'aire.
ES barotermógrafo
FR barothermographe
EN barothermograph
118. **barotropia** *f*
Estat d'un fluid en el qual les superfícies de densitat o temperatura constant coincideixen amb les superfícies de pressió constant.
ES barotropía
EN barotropy
119. **base del núvol** *f*
Part inferior d'un núvol.
ES base de una nube
FR base d'un nuage
EN cloud base
120. **bescanvi** *m*
Fenomen que consisteix en la transferència de calor, vapor d'aigua i moment lineal entre dues masses d'aire per efecte de la turbulència.
ES intercambio
FR échange
EN exchange
121. **biometeorologia** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la influència dels elements meteorològics sobre els organismes vius.
ES biometeorología
FR biométéorologie
EN biometeorology
122. **biosfera** *f*
Capa de la Terra dins la qual es desenvolupen els organismes vius que comprèn la regió inferior de l'atmosfera, els mars i les capes més exteriors del sòl.
ES biosfera
FR biosphère
EN biosphere
123. **blavor del cel** *f*
Coloració blavosa del cel causada per la difusió selectiva de les molècules de l'aire sobre la radiació solar.
ES azul del cielo
FR bleu du ciel
EN blue of the sky
124. **bloctatge** *m*
Situació sinòptica en la qual hi ha una interrupció del moviment normal dels sistemes baromètrics.
ES acción de bloqueo
FR action de blocage
EN blocking action
125. **boira** *f*
Conjunt de gotetes d'aigua líquida o cristalls de glaç en suspensió a l'atmosfera, que redueix la visibilitat fins a menys d'un quilòmetre.
ES niebla
FR brouillard
EN fog
126. **boira catabàtica** *f*
Boira d'evaporació causada per un vent catabàtic.
ES niebla catabática
EN katabatic fog
127. **boira d'advecció** *f*
Boira causada pel refredament d'una massa d'aire càlid amb la part inferior humida, quan passa damunt una superfície freda.
ES niebla de advección
FR brouillard d'advection
EN advection fog
128. **boira d'aire tropical** *f*
Boira d'advecció causada per l'entrada d'una massa d'aire marítim càlid sobre un continent fred.
ES niebla de aire tropical

- FR** brouillard d'air tropical
EN tropical air fog
129. **boira d'evaporació** *f*
Boira causada per la saturació d'una massa d'aire fred originada per una evaporació intensa sota d'aquesta massa d'aire fred.
ES niebla de evaporación
FR brouillard d'évaporation
EN evaporation fog
130. **boira d'inversió** *f*
Boira causada pel descens d'una capa d'stratus formada sota una inversió tèrmica.
ES niebla de inversión
FR brouillard d'inversion
EN high inversion fog
131. **boira de mescla** *f*
Boira causada per la barreja de dues masses d'aire humit no saturat i de temperatures diferents.
ES niebla de mezcla
FR brouillard de mélange
EN mixing fog
132. **boira de radiació** *f*
Boira causada pel refredament nocturn d'una massa d'aire estancada prima i humida que té lloc quan es refreda per radiació la superfície terrestre que hi ha sota.
ES niebla de radiación
FR brouillard de rayonnement
EN radiation fog
133. **boira gebradora** *f*
Boira formada per gotes d'aigua subfoses que es congelen i es dipositen sobre els objectes amb què entren en contacte.
ES niebla engelante
ES niebla que produce escarcha
FR brouillard givrant
FR frimas
EN rime fog
134. **boira marítima** *f*
Boira d'advecció causada per l'entrada d'una massa d'aire continental càlid sobre el mar.
ES niebla de mar
FR brouillard marin
EN sea fog
135. **boira òptica** *f*
Enterboliment de les imatges dels objectes llunyans, per efecte de la turbulència de l'aire, que es produeix sobretot a les hores de molta calor.
ES niebla òptica
FR brouillard optique
EN optical fog
136. **boira orogràfica** *f*
Boira causada per l'orografia pròpia d'una regió.
ES niebla orográfica
FR brouillard orographique
EN orographic fog
137. **boira pixanera** *f*
veg. boira roïnera
138. **boira ploranera** *f*
veg. boira roïnera
139. **boira postfrontal** *f*
Boira de radiació produïda després del pas d'un front sobre un terreny humit.
ES niebla postfrontal
FR brouillard postfrontal
EN post-frontal fog
140. **boira prefrontal** *f*
Boira d'evaporació produïda abans del pas d'un front càlid, a causa de l'augment de la humitat atmosfèrica per evaporació de la pluja caiguda davant el front.
ES niebla prefrontal
FR brouillard préfrontal
EN pre-frontal fog
141. **boira roïnera** *f*
sin. comp. boira pixanera
Sin. Comp. boira ploranera
Boira formada per gotetes grans que es precipiten en forma líquida sobre els objectes o sobre el sòl.
ES niebla meona
ES niebla que moja
FR brouillard mouillant
EN wet fog
142. **boirim** *m*
veg. boirina
143. **boirina** *f*
Sin. Comp. boirim
Boira lleu formada per gotetes d'aigua molt petites i escampades.
ES neblina
FR brumasse
EN mist
144. **boirum** *m*
sin. comp. smog
Boira amb presència de contaminants atmosfèrics d'origen industrial, que és conseqüència de la gran concentració de partícules de pols i fum que, en actuar com a nuclis de condensació, provoquen la condensació de vapor d'aigua fins i tot en el cas que la humitat relativa de l'aire sigui molt inferior al 100 %.
ES smog
FR smog
EN smog
145. **bolòmetre** *m*
Radiòmetre basat en la variació de la resistència elèctrica d'un conductor a causa de la radiació que hi incideix.
ES bolómetro
FR bolomètre
EN bolometer
146. **bombolla d'aire** *f*
Conjunt de partícules d'aire les trajectòries i les propietats físiques de les quals presenten homogeneïtat dins una regió

- petita de contorn delimitat.
ES partícula de aire
EN parcel of air
147. **bonança** *f*
Temps meteorològic caracteritzat per uns elements meteorològics agradables a l'ésser humà.
ES bonanza
FR bonace
FR beau temps
EN fair weather
148. **borralló** *m*
veg. floc
149. **borrasca** *f*
Depressió amb presència de vents forts acompanyats de pluja, neu o pedra.
ES borrasca
EN cyclone
150. **borrufada** *f*
Tempestat de vent i de neu.
ES nevasca
FR chasse-neige
EN drifting snow and blowing snow
151. **bossa d'aire** *f*
Corrent d'aire descendent que es troba freqüentment a sotavent de les muntanyes o damunt les superfícies fredes.
ES bolsa de aire
FR trou d'air
EN air pocket
152. **brisa** *f*
Vent causat per la densitat diferent de masses d'aire veïnes quan reposen sobre regions de capacitat d'escalfament diferent.
ES brisa
FR brise
EN breeze
153. **brisa de mar** *f*
Brisa diürna que bufa des del mar cap a la terra.
ES brisa de mar
FR brise de mer
EN sea breeze
154. **brisa de muntanya** *f*
Brisa nocturna que bufa des de la muntanya cap a la vall.
ES brisa de montaña
FR brise de montagne
EN mountain breeze
155. **brisa de terra** *f*
Brisa nocturna que bufa des de la terra cap al mar.
ES brisa de tierra
FR brise de terre
EN land breeze
156. **brisa de vall** *f*
Brisa diürna que bufa des de la vall cap a la muntanya.
ES brisa de valle
- FR** brise de vallée
EN valley breeze
157. **broma** *f*
Suspensió en l'atmosfera de gotetes d'aigua líquida i de cristalls de glaç prop de la superfície que redueixen la visibilitat a més d'un quilòmetre.
ES bruma
FR brume
EN mist
158. **broma seca** *f*
Broma que no humiteja les superfícies amb les quals està en contacte.
ES niebla seca
FR brume sèche
159. **butlletí meteorològic** *m*
Butlletí on es consignen les observacions meteorològiques realitzades en una regió durant un període de temps determinat.
ES boletín meteorológico
FR bulletin météorologique
EN weather report
160. **calamarsa** *f*
Grans de glaç arrodonits amb un diàmetre inferior a 5 mm.
ES hielo granulado
FR granules de glace
FR grésil
EN ice pellets
161. **calamarsada** *f*
Precipitació en forma de calamarsa.
ES granizada
EN hailstorm
162. **calamarsó** *m*
Calamarsa de grans molt petits.
ES cinarra
ES gragea
FR grêle légère
FR neige en grains
EN snow grains
163. **calima**
veg. calitja
164. **calitja** *f*
sin. comp. calima
Suspensió en l'atmosfera de partícules de pols o de fum molt petites, invisibles a simple vista i suficientment nombroses per donar una tonalitat opalescent al cel.
ES calima
FR brouillard léger
EN haze
165. **calma** *f*
Vent de força 0, amb una velocitat entre 0 i 0,2 m/s.
ES calma
FR calme
EN calm
166. **calmes equatorials** *f pl*
Vents molt suaus que bufen entre els alisis dels dos hemisferis.

- ES** calmas ecuatoriales
FR calmes équatoriaux
EN equatorial calms
167. **calmes subtropicals** *f pl*
Vents molt suaus que bufen al centre dels anticiclons que formen el cinturó subtropical, entre els alisis i els vents de l'oest de latituds mitjanes.
ES calmas subtropicales
FR calmes subtropicaux
EN subtropical calms
168. **calvus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cumulonimbus en el qual algunes protuberàncies del cim perden les característiques pròpies del cumulonimbus i esdevenen una massa blanca amb estries verticals.
ES calvus
FR calvus
EN calvus
169. **canvi de temps** *m*
Variació significativa del temps meteorològic d'una regió.
ES cambio de tiempo
FR changement de temps
EN change of weather
170. **capa D** *f*
Capa de la ionosfera que s'estén des dels 70 km d'altitud fins a la capa E.
ES capa D
FR couche D
EN D layer
171. **capa d'inversió** *f*
Capa de l'atmosfera en la qual es produeix una inversió tèrmica.
ES capa de inversión
FR couche d'inversion
EN inversion layer
172. **capa de fricció** *f*
Sin. capa límit planetària
Sin. capa fronterera
Capa de l'atmosfera en la qual el moviment de l'aire és afectat significativament per la fricció amb la superfície de la Terra.
ES capa de fricción
ES capa límite planetaria
FR couche de frottement
FR couche limite planétaire
EN friction layer
EN planetary boundary layer
173. **capa de mescla** *f*
Subcapa de la capa de fricció en què l'estratificació és indiferent o inestable i la mescla vertical dels components de l'aire té lloc fàcilment.
ES capa de mezcla
FR couche de mélange
EN mixing layer *n*
174. **capa E** *f*
Capa de la ionosfera que se situa entorn dels 110 km d'altitud, dins la qual es presenten un o més màxims de la densitat d'electrons.
ES capa E
FR couche E
EN E layer *n*
175. **capa espiral** *f*
Subcapa de la capa de fricció, per sobre la capa límit turbulenta, en la qual la velocitat del vent creix lentament amb l'altitud mentre que la direcció va girant cap a la dreta i la turbulència atmosfèrica es va esmoreint.
ES capa espiral
EN spiral layer *n*
176. **capa fronterera**
Capa de l'atmosfera en la qual el moviment de l'aire és afectat significativament per la fricció amb la superfície de la Terra.
Sin. capa de fricció *f*
Sin. capa límit planetària
ES capa de fricción
ES capa límite planetaria
FR couche de frottement
FR couche limite planétaire
EN friction layer
EN planetary boundary layer
177. **capa isoterma** *f*
Capa de l'atmosfera en la qual la temperatura de l'aire no varia en relació amb l'altitud.
ES capa isoterma
FR couche isotherme
EN isothermal layer *n*
178. **capa límit laminar** *f*
Subcapa de la capa de fricció, d'una espessor de 0,5 mm aproximadament, que està en contacte amb la superfície terrestre, en la qual la viscositat és predominant i el règim de l'aire és laminar.
ES capa límite laminar
FR couche limite laminaire
EN laminar boundary layer *n*
179. **capa límit planetària**
sin. comp. capa de fricció
sin. comp. capa fronterera
Capa de l'atmosfera en la qual el moviment de l'aire és afectat significativament per la fricció amb la superfície de la Terra.
ES capa de fricción
ES capa límite planetaria
FR couche de frottement
FR couche limite planétaire
EN friction layer
EN planetary boundary layer
180. **capa límit turbulenta** *f*
Subcapa de la capa de fricció, per sobre la capa límit laminar, en la qual la viscositat és gairebé nul·la i el règim de l'aire és turbulent i el vent no varia en direcció ni gairebé en velocitat.
ES capa límite turbulenta
FR couche limite turbulente
EN turbulent boundary layer
181. **capillatus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cumulonimbus les formes estriades del qual constitueixen al cim la figura d'una enclusa o

- d'una cabellera extensa.
ES capillatus
FR capillatus
EN capillatus
182. **càpsula aneroide** *f*
Càpsula metàl·lica de parets molt primes a l'interior de la qual s'ha fet un buit parcial, de tal manera que les variacions de la pressió atmosfèrica deformen les seves parets.
ES càpsula aneroide
FR capsule anéroïde
EN aneroid capsule
183. **captador de gotes** *m*
Aparell que capta les gotes d'aigua líquida i permet estudiar-ne la distribució dels diàmetres.
ES captador de gotas
FR capteur de gouttelettes
EN disdrometer
EN drop size meter
184. **castellanus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cirrus, cirrocumulus, altocumulus o stratocumulus que té protuberàncies al cim.
ES castellanus
FR castellanus
EN castellanus
185. **catafront** *m*
veg. front catabàtic
186. **catal-lobara** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts amb una mateixa disminució de pressió atmosfèrica durant un període de temps determinat.
ES catalobara
FR catalobare
EN katallobar
187. **Cb** *m*
veg. cumulonimbus
ES Cb
FR Cb
EN Cb
188. **Cc** *m*
veg. cirrocumulus
ES Cc
FR Cc
EN Cc
189. **ceilòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura l'altura de la base del núvol.
ES nefobasímetro
FR ceilomètre
FR télémètre de nuages
EN ceilometer
EN cloud height meter
190. **cel cirrós** *m*
Cel amb presència de cirrus o cirrostratus fonamentalment.
191. **cel clar** *m*
Cel que té una nuvolositat inferior a 1 octa.
- ES** cielo despejado
FR ciel clair
FR ciel pur
EN clear sky
192. **cel cobert** *m*
Cel que té una nuvolositat de 8 octes.
ES cielo cubierto
FR ciel couvert
EN overcastsky
193. **cel molt núvol** *m*
Cel que té una nuvolositat de 6 o 7 octes.
ES cielo muy nuboso
FR ciel très nuageux
EN very cloudy sky
194. **cel núvol** *m*
Cel que té una nuvolositat de 3, 4 o 5 octes.
ES cielo nuboso
FR ciel semi-nuageux
EN cloudy sky
195. **cel parcialment clar** *m*
Cel que té una nuvolositat de 1 o 2 octes.
ES cielo poco nuboso
FR ciel peu nuageux
EN skyslightly clouded
196. **cèl·lula de convecció** *f*
Massa d'aire de forma cel·lular que es presenta en una convecció.
ES célula de convección
FR cellule de convection
EN convection cell
197. **cèl·lula de Hadley** *f*
Cèl·lula de convecció formada en desviar-se els corrents originats per l'escalfament fort de l'aire a les regions equatorials, i que, a causa de la rotació de la Terra, té lloc en un pla vertical orientat de NE a SO.
ES célula de Hadley
FR cellule de Hadley
EN Hadley cell
198. **cèl·lula de precipitació** *f*
Massa d'aire de forma cel·lular que produeix precipitació uniforme i intensa.
ES célula de precipitación
FR cellule de précipitation
EN precipitation cell
199. **cèl·lula meridiana** *f*
Cèl·lula de convecció que té lloc en un pla meridiana.
ES célula meridiana
FR cellule méridienne
EN meridional cell
200. **centre d'acció** *m*
Sistema baromètric que controla el moviment de perturbacions atmosfèriques en una regió gran.
ES centro de acción
FR centre d' action
EN centre of action
201. **cercle circumzenital** *m*
Halo de color que té un radi entre 4° i 30°

- amb centre al zenit.
ES arco circuncenital
FR arc circumzénithal
EN circumzenithal arc
202. **Ci** *m*
veg. cirrus
ES Ci
FR Ci
EN Ci
203. **cianòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la blavor del cel.
ES cianómetro
FR cyanomètre
EN cyanometer
204. **cicló** *m*
veg. depressió atmosfèrica
205. **ciclogènesi** *f*
Fenomen d'iniciació o d'intensificació d'una circulació ciclònica.
ES ciclogénesis
FR cyclogenèse
EN cyclogenesis
206. **ciclòlisi** *f*
Fenomen d'esvaïment d'una circulació ciclònica.
ES ciclolisis
FR cyclolyse
EN cyclolysis
207. **cim del núvol** *m*
Part superior d'un núvol.
ES cima de una nube
FR sommet d'un nuage
EN cloud top
208. **cinturó subpolar de baixes pressions** *m*
Conjunt de depressions que s'alineen al llarg d'un paral·lel prop del cercle polar de cada hemisferi.
ES cinturón subpolar de bajas presiones
FR ceinture subpolare de haute pression
EN subpolar low-pressure belt
209. **cinturó subtropical d'altres pressions** *m*
Conjunt d'anticiclons que s'alineen al llarg d'un paral·lel prop del tròpic de cada hemisferi.
ES cinturón subtropical de altas presiones
FR ceinture subtropicale de haute pression
EN subtropical high pressure belt
210. **circulació anticiclònica** *f*
Rotació de l'aire en un pla horitzontal, pròpia d'un anticicló, que vista des de dalt segueix el sentit horari a l'hemisferi nord i el sentit antihorari a l'hemisferi sud.
ES circulación anticiclónica
FR circulation anticyclonique
EN anticyclonic circulation
211. **circulació atmosfèrica** *f*
Moviment de masses d'aire a l'atmosfera que té lloc sobre una regió extensa.
ES circulación atmosférica
FR circulation atmosphérique
EN atmospheric circulation
212. **circulació cel·lular** *f*
Circulació atmosfèrica formada pel moviment de cèl·lules de convecció.
ES circulación celular
FR circulation cellulaire
EN cellular circulation
213. **circulació ciclònica** *f*
Rotació de l'aire en un pla horitzontal, pròpia d'una depressió, que vista des de dalt segueix el sentit antihorari a l'hemisferi nord i el sentit horari a l'hemisferi sud.
ES circulación ciclónica
FR circulation cyclonique
EN cyclonic circulation
214. **circulació general** *f*
Circulació atmosfèrica més freqüent que té lloc a escala planetària.
ES circulación general
FR circulation générale
EN general circulation
215. **circulació meridiana** *f*
Circulació atmosfèrica que segueix, aproximadament, la direcció dels meridians geogràfics.
ES circulación meridiana
FR circulation méridienne
EN meridional circulation
216. **circulació principal** *f*
Circulació general que es produeix en considerar només diferències latitudinals en la radiació solar incident, la rotació de la Terra i la distribució de terres i mars.
ES circulación primaria
FR circulation primaire
EN primary circulation
217. **circulació secundària** *f*
Circulació atmosfèrica que té lloc a escala de les depressions i anticiclons.
ES circulación secundaria
FR circulation secondaire
EN secondary circulation
218. **circulació terciària** *f*
Circulació atmosfèrica que té lloc a escala local.
ES circulación terciaria
FR circulation tertiaire
EN tertiary circulation
219. **circulació zonal** *f*
Circulació atmosfèrica que segueix, aproximadament, la direcció dels paral·lels geogràfics.
ES circulación zonal
FR circulation zonale
EN zonal circulation

220. **circumferència d'inèrcia** *f*
Trajectòria que descriu una partícula d'aire en moure's horitzontalment amb la velocitat relativa constant respecte de la superfície terrestre, en absència de cap altre tipus de força que la de Coriolis.
ES círculo de inercia
FR cercle d'inertie
EN circle of inertia
221. **cirrocúmul** *m*
veg. cirrocumulus
222. **cirrocumulus** *m*
abrev. Cc
sin. comp. cirrocúmul
Núvol alt que constitueix un banc de núvols de color blanc format per elements disposats regularment d'un diàmetre inferior a 1° i es compon quasi exclusivament de cristalls de glaç.
ES cirrocúmulus
FR cirrocumulus
EN cirrocumulus
223. **cirrostrat** *m*
veg. cirrostratus
224. **cirrostratus** *m*
abrev. Cs
sin. comp. cirrostrat
Núvol alt que constitueix un banc de núvols transparent i blanquinós i es compon, principalment, de cristalls de glaç.
ES cirrostrato
ES cirrostratus
FR cirrostratus
EN cirrostratus
225. **cirrus** *m*
abrev. Ci
Núvol alt en forma de filaments o franges estretes i blanques, que es compon de cristalls de glaç.
ES cirrus
FR cirrus
EN cirrus
226. **cisallament del vent** *m*
Variació del vector vent en una direcció perpendicular a la direcció del vent.
ES cizalladura del viento
FR cisaillement du vent
EN shear vector
EN wind shear
227. **clariana** *f*
Espai petit de cel sense núvols.
ES claro
FR éclaircie
EN clearing
228. **climatologia** *f*
Ciència que estudia les condicions atmosfèriques que caracteritzen l'evolució del temps meteorològic d'una regió determinada.
ES climatología
FR climatologie
EN climatology
229. **clinòmetre** *m*
Ceilòmetre basat en la mesura de l'angle d'inclinació d'una taca de llum projectada verticalment sobre un núvol des d'un punt allunyat durant la nit.
ES clinómetro
FR clinomètre
EN clinometer
230. **coalescència** *f*
Procés mitjançant el qual, en xocar dues o més gotes petites d'aigua, se'n forma una altra de més grossa.
ES coalescencia
FR coalescence
EN coalescence
231. **codi meteorològic** *m*
Conjunt de normes adoptades per transmetre la informació meteorològica.
ES clave meteorológica
FR code météorologique
EN meteorological code
232. **coeficient d'absorció** *m*
Absorbància que correspon a la unitat de longitud del medi travessat.
ES coeficiente de absorción
FR absorptance linéique
FR coefficient d'absorption
EN absorption coefficient
EN linear absorptance
233. **coeficient d'atenuació** *m*
sin. comp. coeficient d'extinció
Coeficient que expressa la fracció de radiació que s'atenua per absorció i difusió quan travessa l'atmosfera.
ES coeficiente de atenuación
ES coeficiente de extinción
FR coefficient d'atténuation
FR coefficient d'extinction
EN attenuation coefficient
EN extinction coefficient
234. **coeficient d'extinció** *m*
veg. coeficient d'atenuació
235. **coeficient de transparència** *m*
Coeficient que expressa la fracció de radiació directa que arriba a la superfície terrestre quan el Sol es troba al zenit, en relació amb la que incideix en el límit de l'atmosfera.
ES coeficiente de transparencia
FR coefficient de transparence
EN coefficient of transparency
236. **coet meteorològic** *m*
Coet portador d'instruments meteorològics destinat al sondatge de les capes més altes de l'atmosfera.
ES cohete sonda
FR sonde de fusée
EN rocketsonde
237. **compàs geostrofic** *m*
Instrument meteorològic emprat per determinar el vent geostrofic sobre un mapa sinòptic.
ES compás geostrófico

238. **compensació** *f*
Fenomen pel qual els canvis latitudinals de temperatura de l'aire a la troposfera van acompanyats per canvis en sentit contrari a l'estratosfera, de tal manera que hi ha una constància de la pressió atmosfèrica amb la latitud a la superfície terrestre.
ES compensación
FR compensation
EN compensation
239. **complement de núvol** *m*
Part d'un núvol amb característiques especials.
ES particularidad suplementaria
FR particularité supplémentaire
EN supplémentaire feature
240. **comptador d'ions** *m*
Instrument meteorològic que mesura el nombre d'ions de cada signe continguts a l'aire per unitat de volum.
ES contador de iones
FR compteur d'ions
EN ion counter
241. **comptador de nuclis** *m*
Instrument meteorològic que mesura el nombre de nuclis de condensació per cm³ continguts en l'aire.
ES contador de núcleos
FR compteur de noyaux
EN nuclei counter
242. **configuració baromètrica** *f*
Disposició gràfica en un mapa sinòptic d'una distribució determinada de la pressió atmosfèrica.
ES configuración barométrica
ES distribución de la presión
FR configuration de pression
EN pressure pattern
243. **confluència** *f*
Acostament progressiu de les línies de corrent d'un fluid en moviment.
ES confluencia
FR confluence
EN confluence
244. **congestus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cumulus que té una espessor vertical gran i protuberàncies nombroses al cim.
ES congestus
FR congestus
EN congestus
245. **constant solar** *f*
Quantitat de radiació solar que incideix sobre una superfície perpendicular a la radiació, per unitat de temps i de superfície, en el límit de l'atmosfera quan la Terra es troba a la seva distància mitjana del Sol.
ES constante solar
FR constante solaire
EN solar constant
246. **contaminació atmosfèrica** *f*
sin. pol·lució atmosfèrica
Presència de contaminants atmosfèrics a l'aire.
ES contaminación atmosférica
ES polución atmosférica
FR contamination atmosphérique
FR pollution atmosphérique
EN atmospheric contamination
EN atmospheric pollution
247. **contaminant atmosfèric** *m*
sin. pol·luent atmosfèric
Substància present a l'atmosfera en una concentració superior a l'habitual.
ES contaminante atmosférico
FR contaminant atmosphérique
EN atmospheric contaminant
248. **contraalís** *m pl*
Vents que bufen en sentit oposat als alís per sobre d'ells.
ES contralísos
FR contre-alizés
EN anti-trades
249. **contrast** *m*
Variació sobtada de la direcció del vent.
ES contraste
ES salto de viento
FR saute du vent
EN wind shift
250. **contrast de luminància** *m*
Diferència de luminàncies entre un objecte i el seu entorn dividida per la luminància de l'entorn.
ES contraste de luminancia
FR contraste de luminance
EN contrast of luminance
251. **convecció** *f*
Desplaçament vertical de l'aire que comporta transport de calor, vapor d'aigua i moment lineal entre d'altres aspectes.
ES convección
FR convection
EN convection
252. **convecció forçada** *f*
Convecció causada per forces mecàniques com ara les que apareixen sobre una superfície rugosa o en un pendent orogràfic.
ES convección forzada
FR convection forcée
EN forced convection
253. **convecció natural** *f*
Convecció causada per diferències de densitat combinades amb l'acció de la gravetat.
ES convección natural
FR convection naturelle
EN natural convection
254. **convergència** *f*
Moviment de l'aire que es produeix en una regió d'enfora cap endins.
ES convergencia
FR convergence
EN convergence
255. **corba d'estat** *f*
Representació gràfica del perfil vertical de la

- temperatura de l'aire a l'atmosfera en un lloc i en un moment determinats.
ES *curva de estado*
FR *courbe d'état*
EN *state curve*
256. **corona** *f*
Cadascun dels anells de colors que envolten el Sol o la Lluna.
ES *corona*
FR *couronne*
EN *corona*
257. **correcció atmosfèrica** *f*
Correcció aplicada a la lectura d'un radiòmetre quan es té en compte la interacció entre l'atmosfera i la radiació, per tal de poder comparar mesures preses en diferents llocs.
ES *corrección atmosférica*
FR *correction atmosphérique*
EN *atmospheric correction*
258. **correcció de gravetat** *f*
Correcció aplicada a la lectura d'un baròmetre de mercuri quan es té en compte la lectura que fa en les mateixes condicions de pressió atmosfèrica a la latitud de 45° i al nivell del mar, per tal de poder comparar mesures preses en diferents llocs.
ES *corrección de gravedad*
FR *correction de gravité*
EN *gravity correction*
259. **correcció de temperatura** *f*
Correcció aplicada a la lectura d'un baròmetre de mercuri per eliminar l'efecte de la dilatació o la contracció de les seves parts a causa de la variació de temperatura.
ES *corrección de temperatura*
FR *correction de température*
EN *temperature correction*
260. **correcció de zero** *f*
Correcció aplicada a la lectura d'un instrument meteorològic per eliminar l'error de posició del zero de l'escala de l'instrument.
ES *corrección de cero*
EN *index correction*
261. **corrent en jet** *m*
Corrent tubular d'aire molt ràpid i de gran diàmetre, quasi horitzontal i situat generalment prop de la tropopausa.
ES *corriente en chorro*
FR *courant-jet*
EN *jet stream*
262. **corrent en jet polar** *m*
Corrent en jet situat en latituds mitjanes on la tropopausa experimenta una discontinuïtat.
ES *corriente en chorro polar*
EN *polar-front jet stream*
263. **corrent en jet subtropical** *m*
Corrent en jet situat prop dels tròpics on la tropopausa experimenta una discontinuïtat.
ES *corriente en chorro subtropical*
EN *subtropical jet stream*
264. **cos negre** *m*
Cos que absorbeix completament qualsevol radiació que incideix sobre la seva superfície.
ES *cuerpo negro*
FR *corps noir*
EN *blackbody*
265. **Cs** *m*
veg. cirrostratus
ES *Cs*
FR *Cs*
EN *Cs*
266. **Cu** *m*
veg. cumulus
ES *Cu*
FR *Cu*
EN *Cu*
267. **cúmul** *m*
veg. cumulus
268. **cumulonimbus** *m*
abrev. Cb
Núvol baix de gran dimensió vertical que sobrepassa la tropopausa ocasionalment, i que té el cim fibrós generalment en forma d'enclusa i es compon de gotetes d'aigua a la part baixa i de cristalls de glaç a la part alta.
ES *cumulonimbus*
FR *cumulonimbus*
EN *cumulonimbus*
269. **cumulus** *m*
abrev. Cu
sin. comp. cúmul
Núvol baix de contorn ben delimitat, que es desenvolupa verticalment en forma de protuberàncies i que es compon de gotetes d'aigua a la part baixa i de cristalls de glaç a la part alta.
ES *cúmulus*
FR *cumulus*
EN *cumulus*
270. **D** *f*
veg. depressió atmosfèrica
ES *B*
ES *D*
FR *B*
EN *L*
271. **deflexió** *f*
Desviació del vent causada per la força de Coriolis.
ES *deflexión*
FR *déflexion*
EN *deflection*
272. **dendrita** *f*
Agrupació de cristalls de glaç que té una estructura arborescent i constitueix la neu.
ES *dendrita*
FR *dendrite*
EN *dendrite*
273. **densitat espectral** *f*
Quocient entre el valor d'una magnitud radiomètrica i l'interval de longituds d'ona en el qual es mesura.

- ES** densidad espectral
FR densité
EN spectral density
274. **densitat potencial** *f*
Densitat que adquireix una bombolla d'aire sec en seguir un procés adiabàtic i reversible fins a una pressió de referència determinada.
ES densidad potencial
EN potential density
275. **depegrama** *m*
Diagrama aerològic que representa la variació del punt de rosada en funció de la pressió atmosfèrica.
ES depegrama
FR dépegramme
EN depegram
276. **depressió atmosfèrica** *f*
sin. comp. baixa
sin. comp. cicló
Sbl. D
Zona de l'atmosfera en la qual la pressió atmosfèrica és més baixa que en les zones del seu voltant al mateix nivell.
ES baja
ES ciclón
ES depresión atmosférica
FR cyclone
FR dépression
FR dépression atmosphérique
EN atmospheric depression
EN cyclone
EN depression
277. **depressió càlida** *f*
Depressió en la qual l'aire de l'interior és més càlid que en les zones del seu voltant.
ES depresión cálida
FR dépression chaude
EN warm low
278. **depressió del punt de rosada** *f*
Diferència entre els valors de la temperatura de l'aire i del punt de rosada en un moment determinat.
ES depresión del punto de rocío
FR dépression du point de rosée
EN depression of the dew point
279. **depressió despresa** *f*
Depressió freda que es desvia del seu moviment normal iniciat a l'oest per desplaçar-se en direcció a l'equador.
ES depresión desprendida
FR dépression coupée
EN cut-off low
280. **depressió freda** *f*
Depressió en la qual l'aire de l'interior és més fred que en les zones del seu voltant.
ES depresión fría
FR dépression froide
EN cold low
281. **depressió frontal** *f*
Depressió associada a un front.
ES borrasca extratropical
ES ciclón extratropical
- FR** dépression des latitudes moyennes
EN frontal low
282. **depressió orogràfica** *f*
Depressió que es forma a sotavent d'un obstacle orogràfic.
ES depresión a sotavento
ES depresión orográfica
FR dépression orographique
FR dépression sous le vent
EN lee depression
EN orographic depression
283. **depressió polar** *f*
Depressió que es forma dins una massa d'aire polar quan aquest aire circula per sobre l'oceà i s'escalfa intensament a les capes baixes.
ES depresión polar
FR dépression polaire
EN polar low pressure
284. **depressió principal** *f*
Depressió més antiga o més important dins una família de depressions.
ES depresión principal
FR dépression principale
EN primary depression
285. **depressió retrògrada** *f*
Depressió que es desplaça en sentit oposat al que tenia inicialment.
ES depresión retrógrada
FR dépression rétrograde
EN retrograde depression
286. **depressió secundària** *f*
Depressió que està lligada a una de més o menys important que es considera principal.
ES depresión secundaria
FR dépression secondaire
EN secondary depression
287. **depressió tèrmica** *f*
Depressió causada per un escalfament intens de la superfície terrestre.
ES depresión térmica
FR dépression thermique
EN thermal low
288. **depressió tropical** *f*
Depressió d'origen tropical.
ES depresión tropical
FR dépression tropicale
EN tropical depression
289. **descàrrega de guia** *f*
Descàrrega inicial d'un llamp que es correspon amb l'establiment d'un canal ionitzat del núvol a terra, pel qual puja la descàrrega de retorn.
ES descarga inicial del relámpago
FR traceur
EN leader streamer
EN leader stroke
290. **descàrrega de retorn** *m*
Descàrrega elèctrica intensa i molt lluminosa que segueix a la descàrrega de guia en un sentit invers dins el canal establert per aquesta descàrrega.

- ES** descarga de retorno
FR décharge en retour
EN return stroke
291. **desglaç** *m*
Fusió del glaç que es produeix quan la temperatura de l'aire és més alta que el punt de congelació.
ES deshielo
FR dégel
EN thaw
292. **dia de glaç** *m*
Dia amb una temperatura màxima igual o inferior a 0°C.
ES día glacial
FR jour de glace
EN ice day
293. **dia de glaçada** *m*
Dia amb una temperatura mínima igual o inferior a 0°C.
ES día de helada
FR jour de gel
FR jour de gelée
EN frost day
294. **dia meteorològic**
Període de temps de 24 hores comprès entre les 8 hores d'un dia i les 8 hores del dia següent.
ES día meteorológico
295. **diagrama adiabàtic** *m*
sin. comp. diagrama pseudoadiabàtic
Diagrama termodinàmic en el qual les adiabàtiques seques són rectes.
ES diagrama adiabático
ES diagrama pseudoadiabático
FR diagramme adiabatique
FR diagramme pseudo-adiabatique
EN adiabatic diagram
EN pseudo-adiabatic diagram
296. **diagrama aerològic** *m*
sin. comp. aerograma
Sin. Comp. diagrama de Refsdal
Diagrama termodinàmic, utilitzat en aerologia, de variables $\ln T$ en abscesses i $T \cdot \ln p$ en ordenades, on T és la temperatura de l'aire i p la pressió atmosfèrica.
ES aerograma
ES diagrama aerològic
ES diagrama de Refsdal
FR aérogramme
FR diagramme aérologique, diagramme de Refsdal
EN aerogram
EN aerological diagram, Refsdal diagram
297. **diagrama de difusió de la radiació** *m*
Diagrama que representa la distribució espacial de la intensitat radiant al voltant d'una partícula responsable de la difusió de la radiació que incideix sobre ella.
ES diagrama de difusión de la radiación
298. **diagrama de Herlofson** *m*
Diagrama termodinàmic de variables $T+k \cdot \ln p$ en abscesses i $-r(p) \cdot \ln p$ en ordenades, on T és la temperatura de l'aire i p la pressió atmosfèrica.
ES diagrama de Herlofson
FR diagramme de Herlofson
EN Herlofson diagram
EN skew T-log p diagram
299. **diagrama de Refsdal**
Diagrama termodinàmic, utilitzat en aerologia, de variables $\ln T$ en abscesses i $T \cdot \ln p$ en ordenades, on T és la temperatura de l'aire i p la pressió atmosfèrica.
Sin. diagrama aerològic
Sin. aerograma
ES aerograma
ES diagrama aerològic
ES diagrama de Refsdal
FR aérogramme
FR diagramme aérologique, diagramme de Refsdal
EN aerogram
EN aerological diagram, Refsdal diagram
300. **diagrama energètic** *m*
Diagrama termodinàmic en el qual l'àrea tancada per un cicle de transformació d'una massa d'aire és proporcional al treball efectuat per ella.
ES diagrama energético
FR diagramme énergétique
EN energy diagram
301. **diagrama pseudoadiabàtic** *m*
veg. diagrama adiabàtic
302. **diagrama termodinàmic** *m*
Diagrama que representa l'estat termodinàmic d'una massa d'aire.
ES diagrama termodinámico
FR diagramme thermodynamique
EN thermodynamic diagram
303. **difluència** *f*
Separació progressiva de les línies de corrent d'un fluid en moviment.
ES difluencia
FR diffuence
EN diffuence
304. **difusió de la radiació** *f*
Procés pel qual una molècula o partícula sostreu una certa quantitat d'energia, i la redistribueix en totes direccions d'una ona electromagnètica.
ES difusión de la radiación
FR diffusion du rayonnement
EN diffusion of radiation
305. **difusió Mie** *f*
Difusió de la radiació causada per partícules de dimensions més grans que la longitud d'ona incident, com ho són els aerosols, les gotes de núvol o boira i els cristalls de glaç.
ES difusión Mie
EN Mie scattering
306. **difusió Rayleigh** *f*
Difusió de la radiació causada per partícules de dimensions més petites que la longitud

- d'ona incident.
ES difusión Rayleigh
EN Rayleigh scattering
307. **difusió turbulenta** *f*
Difusió de matèria o de calor causada per l'acció de remolins en un flux turbulent.
ES difusión turbulenta
FR diffusion turbulente
EN Eddy diffusion
EN turbulent diffusion
308. **direcció del vent** *f*
Direcció d'on ve el vent.
ES dirección del viento
FR direction du vent
EN wind direction
309. **dispersió** *f*
Procés pel qual una radiació que travessa un medi es divideix en els seus components espectrals, a causa de la interacció amb les partícules d'aquest medi.
ES dispersión
FR dispersion
EN dispersion
310. **divergència** *f*
Moviment de l'aire que es produeix en una regió de dins cap enfora.
ES divergencia
FR divergence
EN divergence
311. **dorsal** *f*
Prolongació d'un anticicló que es representa en un mapa sinòptic com una extensió de relleu isobàric en forma d'esquena d'ase.
ES cresta de alta presión
ES dorsal
FR anse de haute pression
FR crête barométrique
EN ridge
312. **drosòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la quantitat de rosada.
ES drosómetro
FR drosomètre
EN dewgauge
EN drosometer
313. **duplicatus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere cirrus, cirrostratus, altostratus, altostratus o stratocumulus que constitueix capes de núvols d'altituds similars i de vegades parcialment barrejades.
ES duplicatus
FR duplicatus
EN duplicatus
314. **efecte d'hivernacle** *m*
Fenomen que consisteix en l'escalfament de l'atmosfera a causa de la seva transparència a la radiació solar i absorció de la radiació terrestre.
ES efecto de invernadero
ES efecto invernadero
FR effet de serre
EN greenhouse effect
315. **efecte föhn** *m*
Fenomen que es produeix quan un vent humit remunta una carena muntanyenca, de tal manera que al costat de sobrevent es formen núvols i a l'altre costat s'enregistra un augment de temperatura de l'aire i un descens de la humitat relativa.
ES efecto foehn
FR effet de foehn
EN föhn effect
316. **efecte Lenard** *m*
Fenomen que consisteix en la ionització atmosfèrica causada per la pluja.
ES efecto Lenard
FR effet Lénard
EN Lenard effect
317. **eix d'anticicló** *m*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts de pressió atmosfèrica màxima de cada nivell d'un anticicló.
ES eje de anticiclón
FR axe d'anticyclone
EN axis of anticyclone
318. **eix de depressió** *m*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts de pressió atmosfèrica mínima de cada nivell d'una depressió.
ES eje de depresión
FR axe de dépression
EN axis of depression
319. **electrosonda** *f*
Radiosonda que mesura les variacions del potencial elèctric a l'atmosfera lliure.
ES electrosonda
FR électrosonde
EN electrosonde
320. **element meteorològic** *m*
Qualsevol de les variables atmosfèriques o dels fenòmens atmosfèrics que caracteritzen l'estat de l'atmosfera en un lloc i en un moment determinats.
ES elemento meteorológico
FR élément météorologique
EN meteorological element
321. **emagrama** *m*
Diagrama energètic en el qual l'àrea tancada en un cicle de transformació és proporcional a l'energia absorbida o despesa en aquest cicle per unitat de massa.
ES emagrama
FR emagramme
EN emagram
322. **embut de la tropopausa** *m*
Deformació en forma d'embut que experimenta la tropopausa per sobre de depressions molt intenses.
ES embudo de la tropopausa
FR entonnoir de la tropopause
EN tropopause funnel
323. **emitància** *f*
Radiació que emet un cos per unitat de temps i de superfície.

- ES** emitancia
ES emitancia radiante
FR émittance énergétique
FR exitance
EN emittance, radiant emittance
EN exitance
324. **enclusa** *f*
sin. comp. incus
Complement de núvol del gènere cumulonimbus en forma d'enclusa.
ES incus
ES yunque
FR enclume
FR incus
EN anvil
EN incus
325. **equilibri adiabàtic** *m*
sin. comp. equilibri convectiu
Equilibri que es produeix en l'atmosfera en la qual hi ha un gradient adiabàtic provocat únicament per la turbulència atmosfèrica.
ES equilibrio adiabático
ES equilibrio convectivo
FR equilibre adiabatique
EN adiabatic equilibrium
EN convective equilibrium
326. **equilibri convectiu** *m*
veg. equilibri adiabàtic
327. **equilibri geostrofic** *m*
Equilibri que es produeix en l'atmosfera en el qual la força causada per la variació de la pressió atmosfèrica és contrarestada per la força de Coriolis, suposant que aquestes forces són les úniques que actuen sobre l'aire.
ES equilibrio geostrófico
FR equilibre géostrophique
EN geostrophic equilibrium
328. **equisaturada** *f*
Línia que uneix en un diagrama termodinàmic els estats que tenen una mateixa proporció de mescla.
ES equisaturada
329. **equivalent en aigua de la neu** *m*
Espessor que té una capa d'aigua que resulta de fondre una quantitat de neu determinada.
ES equivalente en agua de la nieve
FR equivalent en eau de la neige
EN water equivalent of snow
330. **escala absoluta** *f*
veg. escala Kelvin
331. **escala Celsius** *f*
Sin. Comp. escala centígrada
Escala de temperatura (t°C) definida en funció de l'escala Kelvin (T K) segons la relació $t(^{\circ}\text{C})=T(\text{K})-273,15$.
ES escala Celsius
ES escala centígrada
FR échelle de température Celsius
FR échelle de température centigrade
EN Celsius temperature scale
EN centigrade temperature scale
332. **escala centígrada** *f*
veg. escala Celsius
333. **escala de Beaufort** *f*
Escala numèrica que estima la força del vent.
ES escala de Beaufort
FR échelle Beaufort
EN Beaufort scale
334. **escala de Linke** *f*
Escala de tonalitats que estima la blavor del cel.
ES escala de Linke
FR échelle de Linke
EN Linke scale
335. **escala Fahrenheit** *f*
Escala de temperatura (t°F) definida en funció de l'escala Kelvin (T K) segons la relació $t(^{\circ}\text{F})=1,8\cdot[T(\text{K})-273]+32$.
ES escala Fahrenheit
FR échelle de température Fahrenheit
EN Fahrenheit temperature scale
336. **escala Kelvin** *f*
sin. comp. escala absoluta
Sin. Comp. escala termodinàmica
Escala de temperatura definida en assignar al punt triple de l'aigua pura, considerat com a punt fix fonamental, la temperatura de 273,16 K.
ES escala Kelvin
ES escala de temperatura absoluta
FR échelle de température absolue
FR échelle de température Kelvin
EN absolute temperature scale
EN Kelvin temperature scale
337. **escala pirheliomètrica internacional** *f*
Escala de mesura d'irradiàncies adoptada per conveni internacional a partir d'un tipus estàndard de pirheliòmetre.
ES escala pirheliométrica internacional
FR échelle pyrhéométrique internationale
EN international pyrhelio metric scale
338. **escala termodinàmica** *f*
veg. escala Kelvin
339. **espècies de núvols** *f pl*
Cadascuna de les catorze subdivisions dels gèneres quan es té en compte la distribució, dimensions i procés de formació del núvol.
ES especies de nubes
FR espèces de nuages
EN species of clouds
340. **espectre de Brocken** *m*
Ombra allargada d'un objecte sobre un núvol o sobre la boira que de vegades va acompanyada d'una glòria.
ES espectro de Brocken
FR spectre de Brocken
EN Brocken spectrum
341. **espectre solar** *m*
Conjunt de longituds d'ona de la radiació

- solar compreses entre 0,15 i 4 µm.
ES espectro solar
FR spectre solaire
EN solar spectrum
342. **espessor baromètrica** *f*
Diferència entre les altures geomètriques i geopotencials de dues superfícies isobàriques a l'atmosfera.
ES espesor
FR épaisseur
EN thickness
343. **espessor del núvol** *f*
Distància vertical entre la base i el cim del núvol.
ES extensión vertical de una nube
FR extension verticale d'un nuage
EN vertical extent of a cloud
344. **espessor geopotencial** *f*
Espessor baromètrica expressada en unitats de geopotencial.
ES espesor geopotencial
345. **espessor òptica** *f*
Valor de la massa d'aire que emet o absorbeix radiació i és continguda en una columna vertical de secció unitat entre dos nivells determinats de l'atmosfera.
ES espesor óptico
FR épaisseur optique
EN optical depth
EN optical thickness
346. **espiral d'Ekman** *f*
Línia espiral que resulta del diagrama polar de l'extrem del vector vent per a altures diferents.
ES espiral de Ekman
FR spirale d'Ekman
EN Ekman spiral
347. **estabilitat**
Estat de l'atmosfera en el qual una bombolla d'aire, obligada a separar-se del seu nivell, se sotmet a una força del fluid que l'envolta i l'obliga a retornar al seu nivell inicial.
Sin. estabilitat atmosfèrica
ES estabilidad
ES estratificación estable
FR stabilité
EN stability
348. **estabilitat absoluta** *f*
Estabilitat atmosfèrica en la qual el gradient vertical de temperatura és més petit que el gradient adiabàtic saturat.
ES estabilidad absoluta
FR stabilité absolue
EN absolute stability
349. **estabilitat atmosfèrica** *f*
sin. comp. estabilitat
Estat de l'atmosfera en el qual una bombolla d'aire, obligada a separar-se del seu nivell, se sotmet a una força del fluid que l'envolta i l'obliga a retornar al seu nivell inicial.
ES estabilidad
ES estratificación estable
- FR** stabilité
EN stability
350. **estabilitat indiferent** *f*
Estat de l'atmosfera en el qual una bombolla d'aire, obligada a separar-se del seu nivell, resta en la nova posició.
ES estabilidad indiferente
ES estratificación indiferente
FR équilibre indifférent
EN neutral stability
351. **estació meteorològica** *f*
Conjunt d'instal·lacions i d'instruments meteorològics utilitzats per a l'observació meteorològica.
ES estación meteorológica
FR station météorologique
EN meteorological station
352. **estegrama** *m*
Diagrama aerològic que representa la variació de la temperatura pseudopotencial del termòmetre humit en funció de la pressió atmosfèrica.
ES estegrama
FR estégramme
EN estegram
353. **estiuet de Sant Martí** *m*
Període de temps de bonança després dels primers freds, al voltant de la festa de Sant Martí (11 de novembre).
ES veranillo de San Martín
FR été de la Saint-Martin
EN Saint Martin's summer
354. **estrat** *m*
veg. stratus
355. **estratocúmul** *m*
veg. stratocumulus
356. **estratopausa** *f*
Zona que separa l'estratosfera de la mesosfera.
ES estratopausa
FR stratopause
EN stratopause
357. **estratosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera, per sobre de la troposfera, en la qual la temperatura de l'aire augmenta amb l'altitud i s'estén des dels 9-20 km fins als 50-55 km d'altitud.
ES estratosfera
FR stratosphère
EN stratosphere
358. **exosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera, per sobre dels 500 km d'altitud, en la qual els gasos més lleugers es poden escapar de l'acció del camp gravitatori terrestre.
ES exosfera
FR exosphère
EN exosphere
359. **factor de terbolesa** *m*
Quocient entre el coeficient d'atenuació

- d'una atmosfera quan presenta terbolesa i el corresponent a una atmosfera sense contaminants atmosfèrics i amb l'aire sec.
ES factor de turbiedad
FR facteur de trouble
EN turbidity factor
360. **factor de turbulència** *m*
Quocient entre la diferència de la velocitat màxima i mínima del vent en situacions de turbulència atmosfèrica i la velocitat mitjana normal.
ES factor de turbulencia
361. **falca anticiclònica** *f*
Zona de l'atmosfera en la qual la pressió atmosfèrica és més alta que a les zones del seu voltant al mateix nivell, i es representa en un mapa sinòptic mitjançant un sistema d'isòbares o d'isohipses paral·leles en forma de U, amb la concavitat dirigida cap a la zona de pressió atmosfèrica més gran.
ES cuña anticiclónica
FR dorsale
EN wedge
362. **fals cirrus** *m*
Cirrus que s'ha després del cim d'un cumulonimbus.
ES falso cirrus
FR faux cirrus
EN false cirrus
363. **fase de la neu** *f*
Fase d'un procés adiabàtic en la qual se sublima i es converteix en neu part del vapor d'aigua contingut a l'aire saturat ascendent.
ES fase de la nieve
FR stade neige
EN snow stage
364. **fase de la pedra** *f*
Fase d'un procés adiabàtic en la qual hi ha equilibri entre l'estat líquid i sòlid de l'aigua, i la calor latent de condensació fa que l'aire saturat ascendent resti a la temperatura de 0°C fins que tota l'aigua estigui glaçada.
ES fase del granizo
FR stade grêle
EN hail stage
365. **fase de la pluja** *f*
Fase d'un procés adiabàtic en la qual part del vapor d'aigua contingut en l'aire saturat ascendent es condensa a temperatures per sobre els 0°C.
ES fase de la lluvia
FR stade pluie
EN rain stage
366. **fase seca** *f*
Fase d'un procés adiabàtic en la qual l'aire ascendent es refreda sense arribar a la saturació.
ES fase seca
FR stade sec
EN dry stage
367. **fenologia** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la cronologia dels estats biològics de plantes i animals en relació amb el temps meteorològic.
ES fenología
FR phénologie
EN phenology
368. **fenomen atmosfèric** *m*
Sin. meteor
Esdeveniment que caracteritza l'estat de l'atmosfera en un lloc i en un moment determinats.
ES fenómeno atmosférico
ES meteoro
FR météore
EN meteor
369. **fibratus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cirrus o cirrostratus que apareix aïllat o en forma de vel prim constituït per filaments no acabats en ganxo.
ES fibratus
FR fibratus
EN fibratus
370. **finestra atmosfèrica** *f*
Regió de l'espectre electromagnètic en la qual l'atmosfera absorbeix poc la radiació.
ES ventana atmosférica
FR fenêtre atmosphérique
EN atmospheric window
371. **fletxa de vent** *f*
Símbol meteorològic que assenyalava en un mapa sinòptic la direcció del vent en una estació meteorològica determinada.
ES flecha del viento
FR flèche de vent
EN wind arrow
372. **flòbia** *m*
veg. floc
373. **floc** *m*
sin. comp. borralló
sin. comp. flòbia
Qualsevol de les porcions compactes de neu que cauen mentre neva.
ES copo
FR flocon de neige
EN snowflake
374. **floccus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cirrus, cirrocumulus o altocumulus que apareix aïllat en forma de ganxo, amb aparença de cumulus i una base escantellada i sovint acompanyada per una virga.
ES floccus
FR floccus
EN floccus
375. **flux radiant** *m*
Radiació emesa, transferida o rebuda per unitat de temps.
ES flujo radiante
FR flux énergétique
EN radiant flux
EN radiant power

376. **foc de Sant Elm** *m*
Descàrrega elèctrica de lluminositat feble que es produeix en l'atmosfera en nits de tempestat prop d'objectes punxeguts que tenen una densitat superficial elevada de càrrega elèctrica.
ES fuego de Santelmo
FR feu Saint-Elme
EN Saint Elmo's fire
377. **föhn** *m*
Vent càlid i sec que bufa a sotavent d'una serralada.
ES foehn
FR foehn
EN föhn
378. **forat d'ozó** *m*
Disminució gran de la concentració d'ozó en una regió de l'ozonosfera que provoca la disminució de l'absorbència de radiació ultraviolada.
ES agujero de ozono
EN ozone hole
379. **força de Coriolis** *f*
Força d'inèrcia causada per la rotació de la Terra que desvia les partícules que es mouen respecte a la Terra cap a la dreta del seu sentit de moviment a l'hemisferi nord o cap a l'esquerra a l'hemisferi sud.
ES fuerza de Coriolis
FR force de Coriolis
EN Coriolis force
380. **força del vent** *f*
Velocitat del vent associada als efectes observats a la superfície terrestre.
ES fuerza del viento
FR force du vent
EN wind force
381. **fractus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere stratocumulus o cumulus format per tires irregulars amb una aparença escantellada.
ES fractus
FR fractus
EN fractus
382. **fresca** *f*
Fred moderat, especialment agradable quan es té calor.
ES fresco
FR frais
383. **front** *m*
Línia d'intersecció de la superfície de separació entre dues masses d'aire amb un pla horitzontal o amb una superfície isobàrica.
ES frente
FR front
EN front
384. **front** *m*
sin. comp. superfície frontal
Superfície de separació entre dues masses d'aire.
ES superficie frontal
ES frente
- FR** surface frontale
FR front
EN frontal surface
EN front
385. **front actiu** *m*
Front que produeix nuvolositat apreciable i generalment precipitació.
ES frente activo
386. **front anabàtic** *m*
sin. comp. anafont *m*
Front en el qual l'aire càlid ascendeix al llarg de la superfície per sobre la qual es troba.
ES anafrente
ES frente anabático
FR front anabatique
EN anabatic front
387. **front antàrtic** *m*
Front que apareix a les latituds altes de l'hemisferi sud i que separa les masses d'aire polar de les masses d'aire originàries del continent antàrtic.
ES frente antártico
FR front antarctique
EN antarctic front
388. **front àrtic** *m*
Front que apareix a les latituds altes de l'hemisferi nord i que separa les masses d'aire polar de les masses d'aire originàries de l'Àrtic.
ES frente ártico
FR front arctique
EN arctic front
389. **front càlid** *m*
Front en el qual una massa d'aire es mou i reemplaça una altra d'aire més fred.
ES frente cálido
FR front chaud
EN warm front
390. **front catabàtic** *m*
sin. comp. catafront
Front en el qual l'aire càlid descendeix al llarg de la superfície per sobre la qual es troba.
ES catafrente
ES frente catabático
FR catafront
FR front catabatique
EN katabatic front
EN katafront
391. **front dels alisis** *m*
Front que separa l'aire fred de l'alisi oceànic i l'aire càlid del continent veí.
ES frente de los alisios
FR front des alizés
EN trade-winds front
392. **front equatorial** *m*
sin. comp. front intertropical
Front que separa els alisis dels hemisferis nord i sud.
ES frente ecuatorial
ES frente intertropical
FR front équatorial
FR front intertropical

- EN equatorial front**
EN intertropical front
393. **front fred** *m*
Front en el qual una massa d'aire es mou i reemplaça una altra d'aire més calent.
ES frente frío
FR front froid
EN cold front
394. **front inactiu** *m*
Front que produeix poca nuvolositat i precipitació nul·la.
ES frente inactivo
395. **front intertropical** *m*
veg. front equatorial
396. **front mediterrani** *m*
Front que separa una massa d'aire fred del centre d'Europa i una massa d'aire càlid procedent del Sàhara, que es forma durant l'hivern sobre la Mediterrània.
ES frente mediterráneo
FR front méditerranéen
EN mediterranean front
397. **front oclús** *m*
Front que separa dues masses d'aire fred posades en contacte per un procés d'oclusió.
ES frente ocluido
FR front occlus
EN occluded front
398. **front polar** *m*
Front que separa una massa d'aire polar d'una massa d'aire tropical i que se situa en les latituds mitjanes.
ES frente polar
FR front polaire
EN polar front
399. **front principal** *m*
Front que separa dues masses d'aire d'origens geogràfics diferents.
ES frente principal
FR front principal
EN principal front
400. **front secundari** *m*
Front que separa dues masses d'aire que, tenint el mateix origen geogràfic, tenen característiques tèrmiques diferents a conseqüència de la diferència de trajectòries seguides o de temps transcorregut des de la seva formació.
ES frente secundario
FR front secondaire
EN secondary front
401. **front superior** *m*
Front fred que es conserva en les capes altes de l'atmosfera en depressions que han experimentat oclusió.
ES frente en altitud
ES frente superior
FR front d'altitude
EN upper front
402. **frontogènesi** *f*
Formació d'un front.
ES frontogénesis
FR frontogénèse
EN frontogenesis
403. **frontolisi** *f*
Esvaïment d'un front.
ES frontolisis
FR frontolyse
EN frontolysis
404. **fum** *m*
Conjunt de partícules sòlides entre 1 i 5 µm de diàmetre, produïdes per combustió i en suspensió a l'atmosfera.
ES humo
FR fumée
EN smoke
405. **ganxo baromètric** *m*
Línia vertical que, sobre un barograma, indica una variació sobtada de la pressió atmosfèrica generalment associada al pas d'una tempestat.
ES gancho barométrico
FR crochet barométrique
EN pressure jump
406. **garbí** *m*
sin. comp. llebeig
Vent que bufa del sud-oest.
ES ábrego
FR suroît
EN south-west wind
407. **garita dels instruments** *m*
veg. abric meteorològic
408. **gas permanent** *m*
Gas component de l'aire que es troba en proporció sensiblement constant arreu.
ES gas permanente
409. **gebrada** *f*
Precipitació en forma de gebre.
410. **gebre** *m*
Cristalls de glaç que provenen de la sublimació del vapor d'aigua, i gotes d'aigua subfoses que es congelen i es dipositen sobre els objectes amb què entren en contacte, quan aquests tenen una temperatura per sota els 0°C.
ES cencellada blanca
ES escarcha
FR gelée blanche
FR givre
EN hoar frost
EN rime
411. **gel** *m*
veg. glaç
ES hielo
412. **gelada** *f*
veg. glaçada

413. **gèneres de núvols** *m pl*
Qualsevol dels grups de núvols que resulta de classificar-los segons la seva forma aparent. (**nota**) Hi ha 10 gèneres de núvols que són altocumulus, altostratus, cirrocumulus, cirrostratus, cirrus, cumulonimbus, cumulus, nimbostratus, stratus i stratocumulus.
ES géneros de nubes
FR genre de nuages
EN cloud genera
414. **geopotencial** *m*
Energia potencial gravitatòria de la unitat de massa en relació a un nivell de referència determinat.
ES geopotencial
FR géopotentiel
EN geopotential
415. **glaç** *m*
sin. comp. gel
Aigua en fase sòlida.
ES hielo
FR glace
EN ice
416. **glaçada** *f*
sin. comp. gelada
Disminució de la temperatura de l'aire fins a un valor igual o inferior a 0°C.
ES helada
FR gel
FR gelée
EN freezing
EN frost
417. **glaçada negra** *f*
Glaçada en la qual l'aire no és prou humit per produir gel i té com a conseqüència la destrucció i l'ennegriment de les plantes.
ES helada negra
FR gelée noire
418. **glaçada per advecció** *f*
Glaçada causada per l'advecció d'aire fred sobre una superfície.
ES helada de advección
FR gelée d'advection
419. **glaçada per radiació** *f*
Glaçada causada pel refredament que produeix la radiació de la superfície terrestre.
ES helada de radiación
FR gelée de rayonnement
420. **glòria** *f*
Conjunt d'anells de colors que envolten l'ombra d'un observador sobre un banc de boira o sobre un núvol.
ES corona de Ulloa
ES gloria
FR gloire
EN glory
421. **gota freda** *f*
Depressió tancada a les parts mitjana i alta de la troposfera que coincideix amb un mínim de temperatura de l'aire i que no es detecta en el mapa de superfície.
ES gota
FR goutte d'air froid
EN cold air pool
422. **gotellada** *f*
Pluja de poca durada de gotes grosses i espaiades.
ES chaparrón
FR giboulée
FR grosse pluie
EN downpour
EN cloudburst
423. **gradient adiabàtic** *m*
Gradient vertical de temperatura d'una bombolla d'aire que es desplaça mitjançant un procés adiabàtic.
ES gradiente adiabático
FR gradient adiabatique
EN adiabatic lapse rate
424. **gradient adiabàtic saturat** *m*
Gradient adiabàtic que correspon a l'aire saturat, que té un valor aproximat de 0,5°C/hm.
ES gradiente adiabático saturado
FR gradient adiabatique saturé
EN saturation adiabatic lapse rate
425. **gradient adiabàtic sec** *m*
Gradient adiabàtic que correspon a l'aire sec, que té un valor aproximat de 0,98°C/hm.
ES gradiente adiabático seco
FR gradient adiabatique sec
EN dry adiabatic lapse rate
426. **gradient autoconvectiu** *m*
Gradient vertical de temperatura, que té un valor aproximat de 3,4°C/hm, tal que la densitat de l'aire no varia amb l'altitud i provoca autoconvecció a l'atmosfera.
ES gradiente autoconvectivo
FR gradient autoconvectif
EN autoconvective lapse rate
427. **gradient superadiabàtic** *m*
Gradient vertical de temperatura que té un valor més gran que el gradient adiabàtic sec.
ES gradiente superadiabático
FR gradient superadiabatique
EN super-adiabatic lapse rate
428. **gradient vertical de temperatura** *m*
Variació de la temperatura de l'aire per unitat de longitud segons la vertical.
ES gradiente térmico vertical
ES gradiente vertical de temperatura
FR gradient thermique vertical
FR gradient vertical de la température
EN temperature lapse rate
EN vertical gradient of temperature
429. **grau d'encert** *m*
Valoració de la semblança entre un grup de prediccions meteorològiques i la realitat corresponent observada.
ES grado de acierto
EN skill score

430. **gregal** *m*
Vent que bufa del nord-est.
ES gregal
EN gregale
431. **halo** *m*
Banda, arc o anell que envolta alguns cossos celests a causa de la refracció o la reflexió de la llum en cristalls de glaç en suspensió a l'atmosfera.
ES halo
FR halo
EN halo
432. **heliògraf** *m*
Instrument meteorològic que enregistra la insolació.
ES heliógrafo
ES heliofanógrafo
FR héliographe
EN heliograph
EN sunshine recorder
433. **heterosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera, per sobre dels 80 km d'altitud, en la qual la composició de l'aire varia de forma significativa com a resultat de la fotodissociació d'alguns dels seus components.
ES heterosfera
FR hétérosphère
EN heterosphere
434. **hidrologia** *f*
Ciència que estudia la distribució, les propietats i el comportament de les aigües terrestres.
ES hidrología
FR hydrologie
EN hydrology
435. **hidrometeor** *m*
Fenomen atmosfèric causat per la congelació de l'aigua, la condensació o la sublimació del vapor d'aigua present a l'atmosfera, que té una manifestació de tipus aquós.
ES hidrometeoro
FR hydrométéore
EN hydrometeor
436. **hidrometeorologia** *f*
sin. comp. meteorologia hidrològica
Branca de la meteorologia que estudia els productes de congelació de l'aigua, de la condensació o de la sublimació del vapor d'aigua presents a l'atmosfera.
ES hidrometeorología
ES meteorologia hidrológica
FR hydrométéorologie
FR météorologie hydrologique
EN hydrometeorology
437. **higrògraf** *m*
Higròmetre que enregistra les variacions de la humitat relativa durant un període de temps determinat.
ES higrógrafo
FR hygrographe
EN hygraph
438. **higrograma** *m*
Diagrama obtingut mitjançant un higrògraf.
ES higrograma
FR hygrogramme
EN hyrogram
439. **higròmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la humitat relativa.
ES higrómetro
FR hygromètre
EN hygrometer
440. **higròmetre d'absorció** *m*
Higròmetre basat en l'absorció de vapor d'aigua per un compost higroscòpic.
ES higrómetro de absorción
ES higrómetro químico
FR hygromètre à absorption
EN absorption hygrometer
EN chemical hygrometer
441. **higròmetre de cabells** *m*
Higròmetre d'absorció l'element sensible del qual és un manyoc de cabells que varien de longitud en funció de la humitat relativa.
ES higrómetro de cabello
FR hygromètre à cheveux
EN hair hygrometer
442. **higròmetre de condensació** *m*
Higròmetre basat en la temperatura de l'aire en què es produeix condensació sobre una superfície refredada artificialment.
ES higrómetro de condensación
ES higrómetro de punto de rocío
FR hygromètre à condensation
EN dew-point hygrometer
EN frost-point hygrometer
443. **higròmetre elèctric** *m*
Higròmetre basat en la variació de les propietats elèctriques del sensor.
ES higrómetro eléctrico
FR hygromètre électrique
EN electrical hygrometer
444. **higrometria** *f*
Mesura de la humitat atmosfèrica.
ES higrometría
FR hygrométrie
EN hygrometry
445. **higroscopi** *m*
Instrument meteorològic que mostra visualment les variacions de la humitat atmosfèrica.
ES higroscopio
EN hygroscope
446. **higroscopicitat** *f*
Tendència d'una substància a absorbir vapor d'aigua.
ES higroscopicidad
FR hygroscopticité
EN hygroscopticity
447. **hipsòmetre** *m*
Baròmetre que mesura les altures a partir de la temperatura a què bullen l'aigua o altres

- Líquids a causa de la pressió atmosfèrica.
ES hipsómetro
FR hypsomètre
EN hypsometer
448. **homopausa** *f*
Zona que separa l'homosfera de l'heterosfera.
ES homopausa
EN homopause
449. **homosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera en la qual es manté gairebé constant la composició de gasos i s'estén des de la superfície terrestre fins a una altitud aproximada de 80 km.
ES homosfera
FR homosphère
EN homosphere
450. **hora sinòptica** *f*
Hora expressada en temps universal a què, per acord internacional, es fan les observacions meteorològiques simultàniament arreu de la Terra.
ES hora sinóptica
FR heure synoptique
EN synoptic hour
451. **humilis** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cumulus que té poca extensió vertical i aparença plana.
ES humilis
FR humilis
EN humilis
452. **humitat absoluta** *f*
Humitat atmosfèrica expressada pel quocient entre la massa de vapor d'aigua i el volum ocupat per una quantitat d'aire humit determinada.
ES humedad absoluta
FR humidité absolue
EN absolute humidity
453. **humitat atmosfèrica** *f*
Quantitat de vapor d'aigua que conté l'aire.
ES humedad atmosfèrica
FR humidité atmosphérique
EN vapour concentration
454. **humitat específica** *f*
Humitat atmosfèrica expressada pel quocient entre la massa de vapor d'aigua i la massa d'una quantitat d'aire humit determinada.
ES humedad específica
FR humidité spécifique
EN specific humidity
455. **humitat relativa** *f*
Humitat atmosfèrica expressada pel percentatge de la fracció molar del vapor d'aigua respecte a la fracció molar que hauria de tenir per estar saturat a una pressió i a una temperatura determinades.
ES humedad relativa
FR humidité relative
EN relative humidity
456. **huracà** *m*
Vent de força 12, amb una velocitat més gran de 32,7 m/s.
ES temporal huracanado
FR ouragan
EN hurricane
457. **incus** *f*
veg. enclusa
458. **índex de circulació** *m*
Índex que caracteritza el predomini de la direcció zonal o meridiana de la circulació atmosfèrica en una regió determinada.
ES índice de circulación
FR indice de circulation
EN circulation index
459. **inestabilitat**
veg. inestabilitat atmosfèrica
ES estratificación inestable
ES inestabilidad
FR instabilité
EN instability
460. **inestabilitat absoluta** *f*
Inestabilitat atmosfèrica en la qual el gradient vertical de temperatura és més gran que el gradient adiabàtic sec.
ES inestabilidad absoluta
FR instabilité absolue
EN absolute instability
461. **inestabilitat atmosfèrica** *f*
sin. comp. inestabilitat
Estat de l'atmosfera en el qual una bombolla d'aire, obligada a separar-se del seu nivell, se sotmet a una força del fluid que l'envolta i l'obliga a allunyar-se cada cop més del seu nivell inicial.
ES estratificación inestable
ES inestabilidad
FR instabilité
EN instability
462. **inestabilitat condicional** *f*
Inestabilitat atmosfèrica en la qual el gradient vertical de temperatura està entre el gradient adiabàtic sec i el gradient adiabàtic saturat.
ES inestabilidad condicional
FR instabilité conditionnelle
EN conditional instability
463. **inestabilitat de cisallament** *f*
sin. comp. inestabilitat de Helmholtz
Inestabilitat atmosfèrica causada per cisallament del vent en la superfície de separació de dues capes adjacents a l'atmosfera.
ES inestabilidad de cizalladura
ES inestabilidad de Helmholtz
FR instabilité de cisaillement
FR instabilité de Helmholtz
EN Helmholtz instability
EN shearing instability
464. **inestabilitat de Helmholtz** *f*
veg. inestabilitat de cisallament

465. **inestabilitat potencial** *f*
Inestabilitat atmosfèrica d'una capa d'aire inicialment estable quan en ella es produeix convecció i saturació.
ES inestabilidad potencial
FR instabilité potentielle
EN convective instability
EN potential instability
466. **insolació** *f*
Període de temps durant el qual la radiació solar té la intensitat suficient per produir ombres.
ES insolación
FR insolation
EN insolation
467. **institut meteorològic** *m*
Institució científica que realitza activitats relacionades amb la meteorologia.
ES instituto de meteorología
FR bureau météorologique
FR institut météorologique, office météorologique
EN meteorological institute
EN meteorological office
468. **instrument meteorològic** *m*
Instrument que s'utilitza per a l'observació meteorològica.
ES instrumento meteorológico
FR instrument météorologique
EN meteorological instrument
469. **intensificació de la depressió** *f*
Disminució de la pressió atmosfèrica que es produeix al centre d'una depressió en el transcurs del temps.
ES ahondamiento de una depresión
FR creusement d'une dépression
EN deepening of a depression
470. **intensitat de la precipitació** *f*
Quantitat de precipitació caiguda per unitat de temps.
ES intensidad de la precipitación
FR intensité de la précipitation
EN precipitation intensity
471. **intensitat radiant** *f*
Quocient entre el flux radiant emès per una font en un conus infinitesimal i l'angle sòlid d'aquest conus.
ES intensidad radiante
FR intensité énergétique
EN radiant intensity
472. **interval de broma** *m*
Interval de temperatura de l'aire necessari per passar de la saturació a la formació de broma.
ES intervalo de bruma
473. **intortus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere cirrus format per filaments encorbats irregularment i de vegades entrellaçats.
ES intortus
FR intortus
EN intortus
474. **inversió tèrmica** *f*
Fenomen pel qual una capa d'aire registra una temperatura més elevada que la capa inferior, contràriament a allò que ocorre normalment.
ES inversión térmica
FR inversion thermique
EN thermal inversion
475. **inversió tèrmica de superfície** *f*
Inversió tèrmica que es produeix en una capa d'aire que és en contacte amb la superfície terrestre refredada després d'una radiació nocturna forta.
ES inversión térmica superficial
ES inversión en el suelo
FR inversion au sol
EN ground inversion
EN surface inversion
476. **inversió tèrmica per radiació** *f*
Inversió tèrmica causada pel refredament de les capes baixes de l'aire que produeix la radiació de la superfície terrestre amb què es troba en contacte.
ES inversión térmica de radiación
FR inversion de rayonnement
EN radiation inversion
477. **inversió tèrmica per subsidència** *f*
Inversió tèrmica causada per subsidència.
ES inversión térmica de subsidencia
FR inversion de subsidence
EN subsidence temperature inversion
478. **ionització atmosfèrica** *f*
Adquisició de càrrega elèctrica per part de molècules atmosfèriques o partícules en suspensió a l'aire.
ES ionización atmosférica
FR ionisation atmosphérique
EN atmospheric ionization
479. **ionosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera en la qual existeixen electrons lliures i ions en quantitat suficient per reflectir determinades ones electromagnètiques, i que s'estén entre els 70 i els 500 km d'altitud aproximadament.
ES ionosfera
FR ionosphère
EN ionosphere
480. **iridescència** *f*
sin. comp. irisació
Conjunt de bandes de color verd o rosa paral·leles als marges d'un núvol.
ES iridiscencia
ES irisación
FR irisation
EN iridescence
EN irisation
481. **irisació** *f*
veg. iridescència
482. **irradiació** *f*
Radiació rebuda durant un interval de temps per unitat de superfície.
ES irradiación

- FR irradiation**
EN irradiation
483. **irradiància** *f*
Quocient entre el flux radiant incident sobre una superfície infinitesimal i l'àrea d'aquesta superfície.
ES irradiancia
FR éclaircement énergétique
EN irradiance
484. **isal·lòbara** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa variació de la pressió atmosfèrica durant un període de temps determinat.
ES analobara
ES isalobara
FR analobare
FR isallobare
EN anallobar
EN isallobar
485. **isal-lohípsa** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa variació de l'altitud d'una superfície isobàrica durant un període de temps determinat.
ES isalohípsa
FR isallohypse
EN isallohypse
486. **isal-lopotencial** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa variació del geopotencial durant un període de temps determinat.
ES isalopotencial
487. **isal-loterma** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa variació de la temperatura de l'aire durant un període de temps determinat.
ES isaloterma
FR isallotherme
EN isallotherm
488. **isanemona** *f*
sin. comp. isotaca
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa velocitat mitjana del vent.
ES isanemona
ES isotaca
FR isanémone
FR isotache, isotaque
EN isanemone
EN isotach
489. **isanòmala** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa anomalia d'un element meteorològic.
ES isanómala
FR isanomale
EN isanomaly
490. **isòbara** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa pressió atmosfèrica.
ES isobara
FR isobare
EN isobar
491. **isobronta** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa freqüència de trons durant un període de temps determinat.
ES isobronta
FR isobronte
EN isobront
492. **isocasma** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa freqüència anual d'aurores.
ES isocasma
FR isochasme
EN isochasm
493. **isògona** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa direcció del vent.
ES isógona
FR isogone
EN isogon
494. **isograma** *m*
Mapa sinòptic en el qual es representen isolínies.
ES isograma
FR equiscaleire
FR isogramme
EN isogram
495. **isohèlia** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa insolació.
ES isohelia
FR isohèle
EN isohel
496. **isohieta** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa quantitat de precipitació durant un període de temps determinat.
ES isoyeta
FR isohyète
EN isohyet
497. **isohípsa** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa altura geopotencial.
ES isohípsa
FR isohypse
EN isohypse
498. **isohípsa relativa** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa espessor de l'estrat d'aire comprès entre dues superfícies isobàriques determinades.
ES línea de espesor
FR ligne d'épaisseur
EN thickness line

499. **isolínia** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen el mateix valor d'un element meteorològic.
ES *isolínea*
ES *isopleta*
FR *isoplèthe*
EN *isopleth*
EN *isoline*
500. **isòmera** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen el mateix percentatge de precipitació durant un període de temps determinat respecte del total anual.
ES *isómera*
FR *isomère*
EN *isomer*
501. **isònefa** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa nuvolositat.
ES *isonefa*
FR *isonèphe*
EN *isoneph*
502. **isopícnica** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa densitat de l'aire.
ES *isopícnica*
EN *isopycnic*
503. **isoquimena** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa temperatura mitjana a l'hivern.
ES *isoquimena*
EN *isocheim*
EN *isochime*
504. **isòstera** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen el mateix volum específic de l'aire.
ES *isóstera*
EN *isosteric*
505. **isotaca** *f*
veg. *isanemona*
506. **isòtera** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa temperatura mitjana a l'estiu.
ES *isòtera*
EN *isothere*
507. **isoterma** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts que tenen la mateixa temperatura de l'aire.
ES *isoterma*
FR *isotherme*
EN *isotherm*
508. **lacunosus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere cirrocumulus, altocumulus o stratocumulus constituït per una capa prima de núvols de vegades en forma de retalls amb forats distribuïts de manera regular semblant a un rusc.
ES *lacunosus*
FR *lacunosus*
EN *lacunosus*
509. **lenticularis** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cirrocumulus, altocumulus o stratocumulus que té forma d'ametlla.
ES *lenticularis*
FR *lenticularis*
EN *lenticularis*
510. **lidar** *m*
Radar meteorològic que utilitza senyals de làser.
ES *lídar*
ES *lidar*
FR *lidar*
EN *lidar*
511. **línia d'inestabilitat** *f*
Línia al llarg de la qual es produeix inestabilitat atmosfèrica no associada a un front.
ES *línea de inestabilidad*
FR *ligne d'instabilité*
EN *instability line*
512. **línia de calitja** *f*
Línia que constitueix el límit entre l'aire contaminat sota una inversió tèrmica i l'aire relativament net situat per damunt d'aquest aire contaminat.
ES *línea de calima*
FR *ligne de brume*
EN *haze line*
513. **línia de falca anticiclònica** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts d'una falca anticiclònica on la curvatura de les isòbares o de les isohipses és màxima.
ES *línea dorsal*
FR *ligne de crête*
EN *axis of ridge*
EN *ridge line*
514. **línia de tàlveg** *f*
Línia que uneix en un mapa sinòptic els punts d'un tàlveg on la curvatura de les isòbares o de les isohipses és màxima.
ES *línea de vaguada*
ES *eje de la vaguada*
FR *ligne de creux*
FR *thalweg*
EN *axis of trough*
EN *trough line*
515. **línia de torbonades** *f*
Línia que representa en un mapa sinòptic la trajectòria que segueix una torbonada.
ES *línea de turbonadas*
FR *ligne de grains*
EN *squall line*
516. **llamp** *m*
Llampec que es produeix entre un núvol i el terra.
ES *rayo*

- FR** foudre
EN thunderbolt
517. **llamp globular** *m*
Llamp en forma de globus de foc d'uns 20 cm de diàmetre, que es desplaça lentament com si flotés en l'aire i desapareix amb un gran soroll quan ensopega amb algun obstacle.
ES rayo en bola
FR éclair en boule
FR foudre globulaire
EN ball lightning
518. **llampec** *m*
Radiació lluminosa que acompanya una descàrrega elèctrica que té lloc dins un núvol, entre dos núvols o entre un núvol i el terra.
ES relámpago
FR éclair
EN lightning
519. **llampec de calor** *m*
veg. llampó
ES relámpago de calor
520. **llampec de rosari** *m*
Llampec que s'observa en forma de línia interrompuda aparentment.
ES relámpago en rosario
FR éclair en chapelet
EN beaded lightning, pearl lightning
EN pearl necklace lightning
521. **llampó** *m*
sin. comp. llampec de calor
Llampec que s'observa a gran distància, aproximadament a 200 o 300 km de l'observador.
ES relámpago de calor
FR éclair de chaleur
EN heat lightning
522. **llebeig** *m*
veg. garbí
523. **lleï de Buys Ballot** *f*
Llei segons la qual, a l'hemisferi nord, un observador situat d'esquena al vent té a la seva dreta les altes pressions i a la seva esquerra les baixes, i és a l'inrevés a l'hemisferi sud.
ES regla de Buys-Ballot
FR règle de Buys Ballot
EN Buys Ballot's law
524. **llevant** *m*
Vent que bufa de l'est.
ES levante
FR levant
EN levanter
525. **llindar de contrast** *m*
Valor mínim del contrast de luminància que permet distingir un objecte del seu entorn.
ES umbral diferencial
FR seuil de contraste
EN contrast threshold
526. **luminància** *f*
Quocient entre la intensitat de la llum emesa en una direcció per una superfície infinitesimal lluminosa i l'àrea d'aquesta superfície projectada ortogonalment a la direcció donada.
ES luminancia
FR luminance
EN luminance
527. **macrometeorologia** *f*
Branca de la meteorologia que estudia els elements meteorològics que tenen lloc sobre una regió geogràfica extensa.
ES macrometeorología
FR macrométéorologie
EN macrometeorology
528. **mamma** *f*
Complement de núvol constituït per protuberàncies que pengen.
ES mamma
FR mamma
EN mamma
529. **mànega de vent** *f*
Anemoscopi que consta d'una bossa tronco-cònica de roba resistent i lleugera, oberta pels dos extrems.
ES manga
FR manche à air
EN wind sleeve
EN wind sock
530. **mapa d'altura** *m*
Mapa sinòptic on es representen els elements meteorològics corresponents a una superfície de l'atmosfera lliure.
ES mapa en altura
FR carte en altitude
EN upper-air chart
531. **mapa d'altura constant** *m*
Mapa sinòptic on es representa la distribució d'elements meteorològics sobre una superfície horitzontal o sobre una superfície de geopotencial constant.
ES mapa de nivel constante
FR carte a niveau fixe
EN upper-air chart
532. **mapa d'espessor** *m*
Mapa sinòptic on es representa la distribució d'espessor geopotencial entre dues superfícies isobàriques determinades.
ES mapa de espesor
ES topografía relativa
FR carte d'épaisser
EN thickness chart
533. **mapa de la tropopausa** *m*
Mapa sinòptic on es representa la distribució de l'altura de la tropopausa.
ES mapa de la tropopausa
FR carte de la tropopause
EN tropopause chart
534. **mapa de pressió constant** *m*
Mapa sinòptic on es representa la distribució d'elements meteorològics sobre una superfície de pressió atmosfèrica constant.

- ES** mapa de presión constante
FR carte à pression constante
EN constant pressure chart
EN isobaric chart
535. **mapa de superfície** *m*
Mapa sinòptic on es representen els elements meteorològics observats a la superfície terrestre i corregits a nivell del mar.
ES mapa de superficie
FR carte au sol
FR carte de surface
EN surface chart
536. **mapa del temps**
Mapa geogràfic on es representa la distribució d'elements meteorològics durant un període de temps determinat mitjançant figures, símbols meteorològics o isolínies.
Sin. mapa sinòptic *m*
ES mapa del tiempo
ES mapa sinóptico
FR carte du temps
FR carte synoptique
EN synoptic chart
EN weather chart
537. **mapa previst** *m*
Mapa sinòptic on es representa la predicció meteorològica corresponent a les properes hores o dies.
ES mapa previsto
FR carte prévue
EN forecast chart
EN prognostic chart
538. **mapa sinòptic** *m*
sin. comp. mapa del temps
Mapa geogràfic on es representa la distribució d'elements meteorològics durant un període de temps determinat mitjançant figures, símbols meteorològics o isolínies.
ES mapa del tiempo
ES mapa sinóptico
FR carte du temps
FR carte synoptique
EN synoptic chart
EN weather chart
539. **marea atmosfèrica** *f*
sin. comp. marea baromètrica
Variació de la pressió atmosfèrica causada per l'acció gravitacional de la Lluna o l'acció gravitacional i tèrmica del Sol, com a conseqüència de la qual es produeixen diàriament dos màxims i dos mínims de pressió atmosfèrica.
ES marea atmosférica
FR marée atmosphérique
EN atmospheric tide
540. **marea baromètrica** *f*
veg. marea atmosfèrica
541. **marea ionosfèrica** *f*
Oscil·lació en la ionosfera causada per l'acció del camp gravitatori de la Lluna o per l'acció gravitacional i tèrmica del Sol.
ES marea ionosférica
FR marée ionosphérique
EN ionospheric tide
542. **marinada** *f*
Vent que bufa de la banda de mar.
ES marinada
FR marin
EN maritime air
543. **massa d'aire** *f*
Conjunt de partícules d'aire les trajectòries i les propietats físiques de les quals presenten homogeneïtat sobre un pla horitzontal d'una regió extensa.
ES masa de aire
FR masse d'air
EN air mass
544. **massa d'aire càlid** *f*
Massa d'aire més calenta que aquella massa d'aire que reemplaça.
ES masa de aire caliente
FR masse d'air chaud
EN warm air
545. **massa d'aire continental** *f*
Massa d'aire que està durant uns dies sobre un continent on adquireix un grau d'humitat baix.
ES masa de aire continental
FR masse d'air continental
EN continental air mass
546. **massa d'aire equatorial** *f*
Massa d'aire que està durant uns dies sobre una regió propera a l'equador on adquireix una temperatura relativament alta.
ES masa de aire ecuatorial
FR masse d'air équatorial
EN equatorial air mass
547. **massa d'aire estable** *f*
Massa d'aire que presenta estabilitat atmosfèrica a les seves capes baixes.
ES masa de aire estable
FR masse d'air stable
EN stable air mass
548. **massa d'aire fred** *f*
Massa d'aire més freda que aquella massa d'aire que reemplaça.
ES masa de aire frío
FR masse d'air froid
EN cold air mass
549. **massa d'aire inestable** *f*
Massa d'aire que presenta inestabilitat atmosfèrica en les seves capes baixes.
ES masa de aire inestable
FR masse d'air instable
EN unstable air mass
550. **massa d'aire marítim** *f*
Massa d'aire que està durant uns dies sobre una regió marítima on adquireix un grau d'humitat elevat.
ES masa de aire marítimo
FR masse
EN maritime air mass
551. **massa d'aire polar** *f*
Massa d'aire que està durant uns dies sobre regions de latitud alta on adquireix una

- temperatura baixa.
ES masa de aire polar
FR masse d'air polaire
EN polar air mass
552. **massa d'aire tropical** *f*
Massa d'aire que està durant uns dies sobre regions tropicals o subtropicals on adquireix una temperatura alta.
ES masa de aire tropical
FR masse d'air tropical
EN tropical air mass
553. **massa òptica de l'aire** *f*
Quocient entre la longitud recorreguda per un raig de llum a través de l'atmosfera i la distància corresponent segons la vertical.
ES masa òptica del aire
FR masse optique de l'air
EN optical air mass
554. **mediocris** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cumulus amb una extensió vertical moderada i protuberàncies petites al cim.
ES mediocris
FR mediocris
EN mediocris
555. **mesometeorologia** *f*
Branca de la meteorologia que estudia els elements meteorològics que tenen lloc sobre superfícies entre 5 i 2.500 km².
ES mesometeorología
FR mésométéorologie
EN mesometeorology
556. **mesopausa** *f*
Zona que separa la mesosfera de la termosfera.
ES mesopausa
FR mésopause
EN mesopause
557. **mesosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera, per sobre de l'estratosfera, en la qual la temperatura de l'aire decreix amb l'altitud i s'estén des dels 50-55 km fins als 85 km d'altitud aproximadament.
ES mesosfera
FR mésosphère
EN mesosphere
558. **mestral** *m*
Vent fred i sec que bufa del nord-oest.
ES mistral
FR mistral
EN mistral
559. **meteor** *m*
veg. fenomen atmosfèric
560. **meteor elèctric** *m*
Fenomen atmosfèric causat per les càrregues elèctriques presents a l'atmosfera que té una manifestació visible o audible.
ES electrometeoro
FR électrométéore
EN electrometeor
561. **meteor lluminós** *m*
Fenomen atmosfèric causat per la interacció de la llum procedent del Sol o la Lluna amb l'atmosfera que té una manifestació visible.
ES fotometeoro
FR photométéore
EN photometeor
562. **meteorògraf** *m*
Instrument meteorològic que enregistra les variacions de més d'un element meteorològic durant un període de temps determinat.
ES meteorógrafo
FR météorographe
EN meteorograph
563. **meteoròleg -òloga** *m i f*
Persona que es dedica professionalment a la meteorologia.
ES meteorólogo
FR météorologiste
EN meteorologist
564. **meteorologia** *f*
Ciència que estudia l'estat físic de l'atmosfera en un moment determinat i que té com a objectiu principal preveure l'evolució d'aquest estat.
ES meteorología
FR météorologie
EN meteorology
565. **meteorologia aeronàutica** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la influència dels elements meteorològics sobre l'aeronàutica.
ES meteorología aeronáutica
FR météorologie aéronautique
EN aeronautical meteorology
566. **meteorologia agrícola** *f*
sin. comp. agrometeorologia
Branca de la meteorologia que estudia la influència dels elements meteorològics sobre l'agricultura.
ES agrometeorología
ES meteorología agrícola
FR agrométéorologie
FR météorologie agricole
EN agricultural meteorology
EN agrometeorology
567. **meteorologia aplicada** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la influència dels elements meteorològics sobre les activitats humanes.
ES meteorología aplicada
FR météorologie appliquée
EN applied meteorology
568. **meteorologia dinàmica** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la dinàmica dels fenòmens atmosfèrics.
ES meteorología dinámica
FR météorologie dynamique
EN dynamical meteorology
569. **meteorologia experimental** *f*
Branca de la meteorologia que estudia els fenòmens atmosfèrics mitjançant

- experiments de laboratori i de camp.
ES meteorología experimental
FR météorologie expérimentale
EN experimental meteorology
570. **meteorologia física** *f*
Branca de la meteorologia que estudia les propietats físiques de l'atmosfera.
ES meteorología física
FR météorologie physique
EN physical meteorology
571. **meteorologia hidrològica** *f*
veg. hidrometeorologia
572. **meteorologia marítima** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la interacció entre l'atmosfera i les aigües marítimes.
ES meteorología marítima
FR météorologie maritime
EN maritime meteorology
573. **meteorologia mèdica** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la influència dels elements meteorològics sobre l'organisme humà.
ES meteorología médica
FR météorologie médicale
EN medical meteorology
574. **meteorologia sinòptica** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la distribució i evolució dels elements meteorològics a l'espai mitjançant mapes sinòptics.
ES meteorología sinóptica
FR météorologie synoptique
EN synoptic meteorology
575. **meteorologia teòrica** *f*
Branca de la meteorologia que estudia els fenòmens atmosfèrics mitjançant teories científiques.
ES meteorología teórica
FR météorologie théorique
EN theoretical meteorology
576. **Meteosat** *m*
Sistema europeu de satèl·lits meteorològics destinats a cobrir les necessitats específiques de la comunitat meteorològica europea.
ES Meteosat
FR Météosat
EN Meteosat
577. **mètode de les analogies** *m*
Mètode de predicció meteorològica basat en la suposició que una situació sinòptica evolucionarà de manera anàloga a com ho va fer en el passat el mateix tipus de situació.
ES método de las analogías
FR méthode des analogues
EN analogue method
578. **mètode de les perturbacions** *m*
Mètode de predicció meteorològica per mitjà del qual s'obté una solució aproximada de les equacions dels moviments atmosfèrics mitjançant la superposició d'una perturbació petita sobre un estat estable.
ES método de las perturbaciones
FR méthode des perturbations
EN perturbation method
579. **microbarògraf** *m*
Barògraf que enregistra les variacions petites i de durada curta de la pressió atmosfèrica.
ES microbarógrafo
FR microbarographe
EN microbarograph
EN open scale barograph
580. **micrometeorologia** *f*
Branca de la meteorologia que estudia els elements meteorològics que tenen lloc sobre una capa d'aire prima que està en contacte amb la superfície terrestre.
ES micrometeorología
FR micrométéorologie
EN micrometeorology
581. **micropluviòmetre** *m*
Pluviòmetre que mesura les precipitacions molt minses.
ES micropluviómetro
FR micropluviomètre
EN micropluviometer
582. **migjorn** *m*
Vent que bufa del sud.
ES sur
FR sirocco
EN sirocco
583. **miratge** *m*
Meteor lluminós que consisteix en la percepció d'objectes allunyats en forma d'imatges virtuals.
ES espejismo
FR mirage
EN mirage
584. **miratge inferior** *m*
Miratge que s'observa sobre extensions d'aigua o sòls fortament escalfats per la insolació, i en el qual la imatge virtual es troba per sota l'objecte real.
ES espejismo inferior
FR mirage inférieur
EN inferior mirage
585. **miratge superior** *m*
Miratge que s'observa sobre una zona nevada o mars freds, i en el qual la imatge virtual es troba per sobre l'objecte real.
ES espejismo superior
FR mirage supérieur
EN superior mirage
586. **model baroclínic** *m*
Model d'atmosfera baroclínica emprat en la predicció numèrica del temps.
ES modelo baroclino
FR modèle barocline
EN baroclinic model
587. **model barotròpic** *m*
Model d'atmosfera barotròpica emprat en la

- predicció numèrica del temps.
ES modelo barotrópico
FR modèle barotrope
EN barotropic model
588. **monsó** *m*
Vent que bufa entre un continent i l'oceà pròxim quan hi ha un escalfament diferencial fort entre un i l'altre i que forma part de la circulació general atmosfèrica.
ES monzón
FR mousson
EN monsoon
589. **monsó d'estiu** *m*
Monsó que bufa durant l'estiu des del mar cap a la terra.
ES monzón de verano
FR mousson d'été
EN summer monsoon
590. **monsó d'hivern** *m*
Monsó que bufa durant l'hivern des de la terra cap al mar.
ES monzón de invierno
FR mousson d'hiver
EN winter monsoon
591. **nebulosus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cirrostratus o stratus en forma de vel o capa molt prima en la qual no es poden diferenciar detalls.
ES nebulosus
FR nebulosus
EN nebulosus
592. **nefelòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la quantitat de partícules suspeses en un medi tèrbol mitjançant mètodes òptics.
ES nefelímetro
FR néphélémètre
EN nephelometer
593. **nefelometria** *f*
Estudi de les partícules en suspensió mitjançant tècniques de dispersió de la llum.
ES nefelometría
EN nefelometry
594. **nefoanàlisi** *f*
Anàlisi sinòptica basada en els tipus i quantitat de núvols i precipitacions.
ES nefoanálisis
FR néphanalyse
EN nephanalysis
595. **nefocambra** *f*
Cambra on s'obtenen fotografies de núvols amb les quals es pot estudiar els seus desplaçaments en el temps, i de vegades la seva estructura.
ES nefocámara
EN nephograph
596. **nefologia** *f*
Estudi dels núvols.
ES nefología
EN nefology
597. **nefòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la nuvolositat.
ES nefómetro
EN nephe lometer
598. **nefoscopi** *m*
Instrument meteorològic que mesura la velocitat de desplaçament dels núvols.
ES nefoscopio
FR néphoscope
EN nephoscope
599. **neu** *f*
Cristalls de glaç agrupats en estructures arborescents, que provenen de l'aigua dels núvols.
ES nieve
FR neige
EN snow
600. **neu congesta** *f*
Neu amb bombolles d'aire barrejades entre els cristalls de glaç.
ES neviza
FR névé
EN firn
601. **neu pols** *f*
Neu dipositada recentment i constituïda per cristalls espars.
ES nieve en polvo
FR neige légère
FR neige poudreuse
EN powder snow
602. **neu primavera** *f*
Neu que s'ha humitejat i constitueix grànuls.
ES nieve primavera
FR neige collante
FR neige mouillée
603. **neu sorra** *f*
Neu que es diposita a temperatures molt baixes i que té una consistència semblant a la sorra seca i lleugera.
ES nieve arenosa
604. **neu ventada** *f*
Neu que pren una consistència densa i empedreïda per l'acció del vent en precipitar-se o al poc temps d'haver-ho fet.
ES nieve venteada
605. **neutropausa** *f*
Zona que s'epara la neutrosfera de la ionosfera.
ES neutropausa
FR neutropause
EN neutropause
606. **neutrosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera en la qual la presència d'electrons lliures o ions no és gaire notable i s'estén des de la superfície terrestre fins a la ionosfera.
ES neutrosfera
FR neutrosphère
EN neutrosphere

607. **nimbostrat** *m*
veg. **nimbostratus**
ES nivómetro
FR nivomètre
EN snowgauge
608. **nimbostratus** *m*
Abrev. Ns
sin. comp. nimbostrat
Núvol baix que constitueix un banc de núvols molt gris i d'espessor considerable sota del qual hi ha freqüentment núvols esquinçats.
ES nimbostratus
ES Ns
FR nimbostratus
FR Ns
EN nimbostratus
EN Ns
609. **nivell de condensació** *m*
Nivell de l'atmosfera on es produeix la condensació de vapor d'aigua a causa de la saturació d'una bombolla d'aire sotmesa a un ascens forçat, per convecció lliure o per turbulència.
ES nivel de condensación
FR niveau de condensation
EN condensation level
610. **nivell de congelació** *m*
Nivell de l'atmosfera on es produeix la congelació de l'aigua.
ES nivel de congelación
FR niveau de congélation
EN freezing level
611. **nivell de divergència nul·la** *m*
Nivell de l'atmosfera al voltant dels 600 hPa en el qual no hi ha ni convergència ni divergència.
ES nivel de divergencia nula
ES nivel de no divergencia
FR niveau de non-divergence
EN level of non-divergence
612. **nivell de fusió** *m*
Nivell de l'atmosfera on es produeix la fusió del glaç.
ES nivel de fusión
FR niveau de fusion
EN melting level
613. **nivell de pressió estàndard** *m*
Nivell d'una superfície isobàrica en la qual la pressió atmosfèrica s'ha fixat amb un valor determinat acceptat per conveni internacional, a fi d'aconseguir una representació i una anàlisi uniforme de la pressió atmosfèrica.
ES nivel tipo de presión
FR niveau standard de pression
EN standard pressure level
614. **nivell isopícnic** *m*
Nivell de l'atmosfera on la densitat de l'aire es manté constant.
ES nivel isopícnico
FR niveau isopicne
EN isopycnic level
615. **nivòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la quantitat de neu caiguda.
616. **Ns** *m*
veg. **nimbostratus**
ES Ns
FR Ns
EN Ns
617. **nucleació** *f*
Procés pel qual el vapor d'aigua passa a aigua o glaç, o bé l'aigua passa a glaç al voltant de partícules en suspensió a l'atmosfera.
ES nucleación
FR nucléation
EN nucleation
618. **nucli atmosfèric** *m*
Partícula en suspensió a l'atmosfera que permet la nucleació.
ES núcleo atmosférico
FR noyau atmosphérique
EN nucleus
619. **nucli d'Aitken** *m*
Nucli atmosfèric que té un radi més petit de 0,5 µm.
ES núcleo de Aitken
FR noyau d'Aitken
EN Aitken nucleus
620. **nucli de combustió** *m*
Nucli atmosfèric format per combustió, que té un radi més gran de 0,5 µm.
ES núcleo de combustión
FR noyau de combustion
EN combustion nucleus
621. **nucli de condensació** *m*
Nucli atmosfèric sobre el qual es produeix condensació del vapor d'aigua.
ES núcleo de condensación
FR noyau de condensation
EN condensation nucleus
622. **nucli de congelació** *m*
Nucli atmosfèric sobre el qual es produeix congelació d'aigua líquida.
ES núcleo de congelación
FR noyau de congélation
EN freezing nucleus
623. **nucli de sublimació** *m*
Nucli atmosfèric sobre el qual es produeix sublimació de vapor d'aigua.
ES núcleo de sublimación
FR noyau de sublimation
EN sublimation nucleus
624. **nucli higroscòpic** *m*
Nucli atmosfèric que és capaç d'absorbir vapor d'aigua i així afavorir la condensació.
ES núcleo higroscópico
FR noyau hygroscofique
EN hygroscopic nucleus
625. **núvol** *m*
Conjunt de gotetes d'aigua o cristalls de glaç

- d'uns 10 µm de radi, que es troba en suspensió a l'atmosfera, en nombre aproximat de 100 per cm³ que, a diferència de la boira, no toca a terra.
ES nube
FR nuage
EN cloud
626. **núvol accessori** *m*
Núvol que acompanya altres núvols més grans.
ES nube aneja
FR nuage annexe
EN accessory cloud
627. **núvol alt** *m*
Núvol situat en el pis de núvols que es troba entre els 3 i els 8 km d'altitud a les regions polars, entre els 5 i els 13 km a les regions temperades i entre els 6 i els 18 km a les regions tropicals.
ES nube alta
FR nuage de l'étage supérieur
FR nuage élevé
EN high cloud
EN high-level cloud
628. **núvol baix** *m*
Núvol situat en el pis de núvols que es troba entre la superfície terrestre i els 2 km d'altitud.
ES nube baja
FR nuage bas
FR nuage de l'étage inférieur
EN low cloud
EN low-level cloud
629. **núvol d'ascensió frontal** *m*
Núvol que es forma mentre puja per un front.
ES nube de deslizamiento ascendente
FR nuage d'ascendance synoptique
EN upglide cloud
630. **núvol d'inversió** *m*
Núvol format en una capa d'inversió o per sota d'ella.
ES nube de inversión
FR nuage d'inversion
EN inversion cloud
631. **núvol de convecció** *m*
Núvol que es forma per convecció.
ES nube de convección
FR nuage de convection
EN convection cloud
EN convective cloud
632. **núvol de remolí** *m*
Núvol en forma de rodet que apareix a la part superior dels remolins estacionaris de grans dimensions que, de vegades, acompanyen les pertorbacions atmosfèriques a sotavent d'una muntanya.
ES nube de remolino a sotavento
FR nuages de tourbillon d'aval
EN rotor clouds
633. **núvol de torbonada** *m*
Núvol en forma de rodet que apareix sota la part davantera d'una torbonada.
ES nube de torbonada
FR rouleau nuageux
EN squall cloud
634. **núvol de turbulència** *m*
Núvol que es forma sobre una regió en la qual hi ha turbulència atmosfèrica.
ES nube de turbulencia
FR nuage de turbulence
EN turbulence cloud
635. **núvol iridescent** *m*
Núvol que presenta iridescències.
ES nube iridiscente
FR nuage irisé
636. **núvol mare** *m*
Núvol a partir del qual se'n forma un altre de gènere igual o diferent.
ES nube madre
FR nuage-origine
EN mother-cloud
637. **núvol mitjà** *m*
Núvol situat en el pis de núvols que es troba entre els 2 i els 4 km d'altitud a les regions polars, entre els 2 i els 7 km a les regions temperades, i entre els 2 i els 8 km a les regions tropicals.
ES nube media
FR nuage de l'étage moyen
FR nuage des niveaux moyens
EN medium cloud, medium-level cloud
EN middle cloud
638. **núvol nacrat** *m*
Núvol amb tonalitats nacrades.
ES nube nacarada
FR nuage nacré
EN mother-of-pearl cloud
EN nacreous cloud
639. **núvol noctilucet** *m*
Meteor lluminós que es percep com un cirrus que de vegades es veu a altes hores de la nit, sobretot durant les nits d'estiu, a una altitud d'uns 80 km.
ES nube noctilucete
FR nuage nocturne lumineuse
EN noctilucet cloud
640. **núvol orogràfic** *m*
Núvol format per efecte d'un obstacle orogràfic.
ES nube orográfica
FR nuage orographique
EN orographic cloud
641. **núvol subfrontal** *m*
Núvol de turbulència que es forma sota un front en un procés de precipitació.
ES nube subfrontal
FR nuage subfrontal
EN subfrontal cloud
642. **nuvolositat** *f*
sin. comp. nuvolositat total
Fracció de cel coberta per qualsevol tipus de núvol.
ES nebulosidad
ES nubosidad total

- FR** nébulosité totale
EN cloud cover level, cloudiness
EN total cloud cover
643. **nuvolositat parcial** *f*
Fracció de cel coberta per un gènere determinat de núvol.
ES nubosidad
ES nubosidad parcial
FR nébulosité
FR nébulosité partielle
EN cloud amount
EN partial cloud amount
644. **nuvolositat total** *f*
veg. nuvolositat
645. **observació meteorològica** *f*
Observació que permet avaluar o mesurar un o més elements meteorològics amb la finalitat d'estudiar el temps.
ES observación meteorológica
FR observation météorologique
EN meteorological observation
646. **observació meteorològica representativa** *f*
Observació meteorològica vàlida per a una àrea extensa al voltant del lloc en què es fa l'observació meteorològica pròpiament dita.
ES observación meteorológica representativa
FR observation météorologique représentatif
EN representative meteorological observation
647. **observació sinòptica** *f*
Observació meteorològica realitzada simultàniament en nombroses estacions meteorològiques per obtenir una representació general de l'estat de l'atmosfera en un moment determinat.
ES observación sinóptica
FR observation synoptique
EN synoptic observation
648. **observador -a meteorològic -a** *m i f*
Persona que treballa en un observatori meteorològic i que té com a missió efectuar i transmetre observacions meteorològiques.
ES observador meteorológico
FR observateur météorologique
EN meteorological observer
649. **observatori meteorològic** *m*
Centre dotat d'instruments meteorològics i observadors meteorològics suficients per assegurar la continuïtat de les observacions meteorològiques.
ES observatorio meteorológico
FR observatoire météorologique
EN meteorological observatory
650. **oclusió** *f*
Procés de minvament d'un sector càlid quan el front fred atrapa el front càlid que el precedeix.
ES oclusión
- FR** oclusion
EN occlusion
651. **oclusió càlida** *f*
Oclusió en la qual l'aire fred que està darrera del sector càlid és més calent que el que està davant.
ES oclusión cálida
FR oclusion chaude
EN warm occlusion
652. **oclusió freda** *f*
Oclusió en la qual l'aire fred que està darrera del sector càlid és més fred que el que està davant.
ES oclusión fría
FR oclusion froide
EN cold occlusion
653. **octa** *f*
Fracció igual a una octava part de la volta celest, que s'utilitza com a unitat de mesura de la nuvolositat.
ES octa
FR octa
EN okta
654. **ona anual** *f*
Ona que té un període de 365 dies i és un dels termes principals del desenvolupament en sèrie de Fourier de la variació anual de la pressió atmosfèrica.
ES onda anual
FR onde annuelle
EN annual wave
655. **ona baromètrica** *f*
Ona de període curt que es produeix en el camp de la pressió atmosfèrica.
ES onda de presión
FR onde de pression
EN pressure wave
656. **ona barotròpica** *f*
Ona que s'origina en una atmosfera barotròpica.
ES onda barotrópica
EN barotropic wave
657. **ona ciclònica** *f*
veg. ona frontal
658. **ona de cisallament** *f*
Sin. Comp. ona de Helmholtz
Ona que es forma en el límit de separació de dues capes d'aire adjacents com a conseqüència del cisallament.
ES onda de cizalladura
ES onda de Helmholtz
FR onde de cisaillement
FR onde de Helmholtz
EN Helmholtz wave
EN shearing wave
659. **ona de föhn** *f*
Ona que es forma per sobre la regió on es produeix el föhn.
ES onda de foehn
FR onde de foehn
EN föhn wave

660. **ona de Helmholtz** *f*
veg. **ona de cisallament**
ES opacidad atmosférica
FR opacité atmosphérique
EN atmospheric opacity
661. **ona diürna** *f*
Ona que té un període de 24 hores i és un dels termes principals del desenvolupament en sèrie de Fourier de la variació diürna de la pressió atmosfèrica.
ES onda diurna
FR onde diurne
EN diurnal wave
662. **ona estacionària** *f*
Ona en la qual els màxims i els mínims resten a la mateixa posició en el temps, la qual cosa es produeix en condicions determinades d'estabilitat atmosfèrica i de velocitat del vent per sobre i a sotavent d'una carena muntanyenca.
ES onda estacionaria
FR onde stationnaire
EN standing wave
663. **ona frontal** *f*
sin. comp. **ona ciclònica**
Ona que s'origina en la primera etapa del desenvolupament d'una depressió frontal.
ES onda frontal
ES onda ciclónica
FR onde frontale
FR onde cyclonique
EN frontal wave
EN cyclonic wave
664. **ona gravitatòria** *f*
Ona causada per l'acció de la força de la gravetat i per l'empenta hidrostàtica.
ES onda de gravedad
FR onde de gravité
EN gravitational wave
665. **ona planetària** *f*
Ona que s'observa a les parts mitjana i alta de la troposfera en latituds mitjanes que té una longitud d'ona d'uns 10.000 km.
ES onda planetaria
FR onde planétaire
EN planetary wave
666. **onada de calor** *f*
Fenomen pel qual la temperatura de l'aire experimenta un augment considerable provocat per la invasió d'una massa d'aire càlid.
ES ola de calor
FR vague de chaleur
EN heat wave
667. **onada de fred** *f*
Fenomen pel qual la temperatura de l'aire experimenta una disminució considerable provocada per la invasió d'una massa d'aire fred.
ES ola de frío
FR vague de froid
EN cold wave
668. **opacitat atmosfèrica** *f*
Característica que té l'atmosfera en virtut de la qual atenua la propagació dels raigs lluminosos.
ES opacidad atmosférica
FR opacité atmosphérique
EN atmospheric opacity
669. **opacus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere alto cumululus, altostratus, stratocumululus o stratus que constitueix una capa de núvols a través de la qual no és possible veure ni el Sol ni la Lluna.
ES opacus
FR opacus
EN opacus
670. **opalescència** *f*
Coloració blanquinosa de l'atmosfera causada per la difusió de la llum que produeixen partícules i gasos en suspensió.
ES opalescencia
FR opalescence
EN opalescence
671. **òptica meteorològica** *f*
Branca de la meteorologia que estudia els meteors lluminosos que tenen lloc a l'atmosfera.
ES óptica atmosférica
FR optique atmosphérique
EN atmospheric optics
672. **oratge** *m*
veg. **terral**
673. **Organització Meteorològica Mundial** *f*
Institució auspiciada per l'Organització de les Nacions Unides per a l'estudi i coordinació de les activitats internacionals referents a la meteorologia.
ES Organización Meteorológica Mundial
FR Organization Météorologique Mondiale
EN World Meteorological Organization
674. **ozó** *m*
Gas de molècules compostes per tres àtoms d'oxigen, que té la capacitat d'absorbir la radiació amb longitud d'ona entre 0,001 i 0,38 µm i que es troba a l'atmosfera formant l'ozonosfera.
ES ozono
FR ozone
EN ozone
675. **ozonosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera en la qual la concentració d'ozó és relativament gran i que s'estén entre els 10 i els 50 km.
ES ozonosfera
FR ozonosphère
EN ozonosphere
676. **ozonosonda** *f*
Instrument meteorològic que mesura les variacions verticals de la concentració d'ozó a l'atmosfera.
ES ozonosonda
FR sonde pour l'ozone
EN ozone sonde

677. **pannus** *m*
Núvol accessori en forma de capa contínua o de tires escantellades, que se situa per sota d'un núvol.
ES pannus
FR pannus
EN pannus
678. **pantà baromètric** *m*
Regió que es troba entre dues depressions i dos anticiclons i té una pressió atmosfèrica uniforme.
ES pantano barométrico
FR marais barométrique
EN flat low
679. **pantalla pluviomètrica** *f*
Pantalla de protecció col·locada al voltant de l'embut d'un pluviòmetre, destinada a eliminar la influència dels remolins i els esquitxos d'obstacles veïns.
ES pantalla pluviométrica
FR écran de pluviomètre
EN raingauge shield
680. **parallamps** *m*
Dispositiu emprat per resguardar una construcció dels efectes dels llamps.
ES pararrayos
FR parafoudre
FR paratonnerre
EN lightning conductor
681. **paràmetre de Coriolis** *m*
Paràmetre (*f*) que s'utilitza per mesurar la força de Coriolis i es defineix per la relació $f=2\Omega(\sin \Phi)$ on Ω és la velocitat angular de la Terra i Φ la latitud.
ES parámetro de Coriolis
FR paramètre de Coriolis
EN Coriolis parameter
682. **paràmetre de Rossby** *m*
Paràmetre que expressa la variació per unitat de longitud del paràmetre de Coriolis en direcció nord.
ES parámetro de Rossby
FR paramètre de Rossby
EN Rossby parameter
683. **paràsit atmosfèric** *m*
Ona electromagnètica no visible emesa durant una descàrrega elèctrica en l'atmosfera.
ES parásito atmosférico
FR parasite atmosphérique
EN sferic
684. **parheli** *m*
Cadascun dels discs brillants que de vegades es pot veure al voltant del Sol i de la Lluna.
ES círculo parhéllico
FR cercle parhélique
EN mock-sun ring
685. **pedra** *f*
Grans de glaç arrodonits amb un diàmetre superior a 5 mm.
ES pedrisco
- FR** grêlon
EN hails tone
686. **pedregada** *f*
Precipitació en forma de pedra.
ES granizo
FR grêle
EN hail
687. **pendent del front** *m*
Tangent de l'angle que forma un front amb una superfície horitzontal.
ES pendiente frontal
FR pente frontal
EN frontal slope
688. **penell** *m*
Anemoscopi que consta d'un dispositiu capaç de girar lliurement entorn d'un eix vertical a causa del vent.
ES veleta
FR girouette
EN tail vane
EN wind vane
689. **període sinòptic natural** *m*
Període de temps durant el qual les característiques essencials d'una situació sinòptica es fan persistents sobre una gran àrea de la Terra.
ES período sinóptico natural
FR période synoptique naturelle
EN natural synoptic period
690. **perlucidus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere altocumulus o stratocumulus que constitueix una capa de núvols extensa amb espais clars petits que deixen veure allò que hi ha per sobre.
ES perlucidus
FR perlucidus
EN perlucidus
691. **pertorbació atmosfèrica** *f*
Modificació sobtada que es produeix en l'estat d'equilibri de l'atmosfera.
ES perturbación atmosférica
FR perturbation atmosphérique
EN atmospheric disturbance
692. **pertorbació ionosfèrica** *f*
Modificació sobtada que es produeix en l'estat de la ionosfera.
ES perturbación ionosférica
FR perturbation ionosphérique
EN ionospheric disturbance
693. **pileus** *m*
Núvol accessori en forma de barret i de poca extensió horitzontal que es troba per sobre el cim d'un cumulus o d'un cumulonimbus.
ES pileus
FR pileus
EN pileus
694. **piranòmetre** *m*
Sin. solarímetre
Actinòmetre que mesura la radiació solar que incideix, des d'un angle sòlid 2π , sobre

- una superfície plana i si hi ha una pantalla que impedeix la incidència de la radiació directa, mesura només la radiació difusa.
ES piranómetro
ES solarímetro
FR pyranomètre
FR solarimètre
EN pyranometer
EN solarimeter
695. **piranòmetre net** *m*
Piranòmetre que mesura la diferència de radiació solar que incideix sobre les dues cares d'una superfície plana.
ES piranómetro de radiación neta
FR pyranomètre net
EN net pyranometer
696. **pirheliòmetre** *m*
Actinòmetre que mesura la radiació directa que incideix normalment dins d'un petit angle sòlid, sobre una superfície perpendicular a l'eix d'aquest angle.
ES pirheliómetro
FR pyréliomètre
EN pyrhelimeter
697. **pirheliòmetre compensat** *m*
Pirheliòmetre basat en la comparació de l'escalfament de dues làmines idèntiques, una sotmesa a la radiació i l'altra a l'efecte Joule.
ES pirheliómetro compensado
FR pyréliomètre à compensation
EN compensated pyrhelimeter
698. **pirogeòmetre** *m*
Actinòmetre que mesura la radiació terrestre que incideix sobre una superfície plana des d'un angle sòlid 2Pi.
ES pirogéometro
FR pyrgéomètre
EN pyrgeometer
699. **pirogeòmetre net** *m*
Pirogeòmetre que mesura la diferència de radiació terrestre que incideix sobre les dues cares d'una superfície plana.
ES pirogéometro neto
FR pyrgéomètre net
EN net pyrgeometer
700. **piroradiòmetre** *m*
Radiòmetre que mesura la radiació total que incideix sobre una superfície.
ES pirradiómetro
FR pyrradiomètre
EN pyrradiometer
701. **pis de núvols** *m*
Part de l'atmosfera, compresa entre dos nivells, de límits variables en funció de la latitud, en la qual es presenten normalment els núvols d'un determinat gènere.
ES piso de nubes
FR étage des nuages
EN cloud level
702. **plovisqueig** *m*
sin. plugim
sin. comp. roïna; ruixim
- Precipitació de gotes d'aigua d'un diàmetre inferior a 0,5 mm.
ES llovizna
FR bruine
EN drizzle
703. **plugim** *m*
sin. plovisqueig
704. **pluja** *f*
Precipitació de gotes d'aigua d'un diàmetre superior a 0,5 mm.
ES lluvia
FR pluie
EN rain
705. **pluja àcida** *f*
Pluja que arrossega compostos àcids originats per reaccions químiques en l'atmosfera.
ES lluvia ácida
FR pluie acide
EN acid rain
706. **pluja de fang** *f*
Pluja que arrossega partícules de sorra o de pols.
ES lluvia de barro
FR pluie de boue
EN mud rain
707. **plujat** *m*
veg. aiguat
708. **pluviògraf** *m*
Pluviòmetre que enregistra les variacions de la quantitat de pluja caiguda durant un període de temps determinat.
ES pluviógrafo
FR pluviographe
EN pluviograph
709. **pluviògraf basculant** *m*
Pluviògraf que consta d'un o més dipòsits units que basculen entorn d'un eix quan se n'omple un.
ES pluviógrafo basculante
FR pluviographe
FR pluviographe
EN tipping-bucket raingauge
710. **pluviògraf de sifó** *m*
Pluviògraf que consta d'un sifó per on marxa la pluja acumulada quan un flotador arriba a un nivell determinat.
ES pluviógrafo de sifón
FR pluviographe à siphon
EN siphon raingauge
711. **pluviograma** *m*
Diagrama obtingut mitjançant un pluviògraf.
ES pluviograma
FR pluviogramme
EN pluviogram
712. **pluviòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la quantitat de pluja caiguda.
ES pluviómetro

- FR** pluviomètre
EN raingauge
713. **pluviometria** *f*
Mesura de la pluja caiguda.
ES pluviometría
FR pluviométrie
EN pluviometry
714. **polarització atmosfèrica** *f*
Transformació de la llum solar natural en llum polaritzada, que es produeix a l'atmosfera.
ES polarización atmosférica
FR polarisation atmosphérique
EN atmospheric polarization
715. **pol·lució atmosfèrica** *f*
veg. contaminació atmosfèrica
716. **pol·luent atmosfèric** *m*
veg. contaminant atmosfèric
717. **pols** *f*
Conjunt de partícules sòlides, entre 0,1 i 0,5 µm de diàmetre, en suspensió a l'atmosfera, produïdes per desintegració mecànica natural o artificial.
ES polvo
FR poussière
EN dust
718. **ponent** *m*
Vent que bufa de l'oest.
ES poniente
FR vent du couchant
EN west wind
719. **potencial de contaminació** *m*
Índex que mesura el risc de contaminació d'una àrea considerant la freqüència amb què es donen conjuntament un vent fluix i una estabilitat atmosfèrica, i igualment el temps durant el qual persisteixen.
720. **praecipitatio** *f*
Complement de núvol del gènere cumulonimbus, cumulus, stratus, stratocumulus, nimbostratus o altostratus en forma de banda de precipitació que arriba a la superfície terrestre.
ES praecipitatio
FR praecipitatio
EN praecipitatio
721. **precipitació** *f*
Hidrometeor que consisteix en la caiguda de partícules d'aigua en forma sòlida o líquida que procedeixen de l'atmosfera i arriben fins a la superfície terrestre.
ES precipitación
FR précipitation
EN precipitation
722. **precipitació artificial** *f*
Precipitació causada per l'acció humana exercida sobre un núvol.
ES precipitación artificial
FR précipitation artificielle
EN artificial precipitation
723. **precipitació convectiva** *f*
Precipitació en forma de xàfec, localitzada i associada a un fenomen de convecció.
ES precipitación convectiva
FR précipitation de convection
EN convective precipitation
724. **precipitació estratiforme** *f*
Precipitació contínua que abarca una regió gran, associada a moviments ascendants d'aire a gran escala.
ES precipitación estratiforme
EN stratiform precipitation
725. **precipitació frontal** *f*
Precipitació estratiforme originada en ascendir l'aire per damunt d'un front.
ES precipitación frontal
FR précipitation frontale
EN frontal precipitation
726. **precipitació inapreciable** *f*
Precipitació inferior a 0,1 litres/m² per dia.
ES precipitación inapreciable
727. **precipitació local** *f*
Precipitació registrada en una zona limitada de pocs km² d'extensió.
ES precipitación local
FR précipitation locale
EN local precipitation
728. **precipitació orogràfica** *f*
Precipitació que es produeix per moviments ascendants d'aire originats per l'orografia.
ES precipitación orográfica
FR précipitation orographique
EN orographic precipitation
729. **predicció a curt termini** *f*
Predicció meteorològica que té un període de validesa no superior als 2 dies.
ES predicción a corto plazo
FR prévision à courte échéance
FR prévision immédiate
EN short-range forecast
EN nowcast
730. **predicció a llarg termini** *f*
Predicció meteorològica que té un període de validesa superior a 10 dies.
ES predicción a largo plazo
FR prévision à longue échéance
EN long-range forecast
731. **predicció a mitjà termini** *f*
Predicció meteorològica que té un període de validesa comprès entre 2 i 10 dies.
ES predicción a medio plazo
FR prévision à moyenne échéance
EN medium-range forecast
732. **predicció climatològica** *f*
Predicció meteorològica basada en el coneixement del clima d'una regió.
ES predicción climatológica
FR prévision climatologique
EN climatological forecast

733. **predicció del temps** *f*
veg. **predicció meteorològica**
734. **predicció estadística** *f*
Predicció meteorològica basada en l'estudi estadístic del comportament de l'atmosfera.
ES **predicción estadística**
FR **prévision statistique**
EN **statistical forecast**
735. **predicció local** *f*
Predicció meteorològica que es fa d'una regió geogràfica petita.
ES **predicción local**
FR **prévision locale**
EN **local forecast**
736. **predicció meteorològica** *f*
sin. comp. **predicció del temps**
Informació dels elements meteorològics que es preveuen per a un període de temps i per a una zona de l'atmosfera concreta.
ES **predicción meteorológica**
ES **predicción del tiempo**
FR **prévision météorologique**
FR **prévision du temps**
EN **weather forecast**
737. **predicció numèrica del temps** *f*
Predicció meteorològica en forma de solució numèrica de les equacions del moviment utilitzant models determinats.
ES **predicción numérica**
FR **prévision numérique**
EN **numerical weather prediction**
738. **predicció sinòptica** *f*
Predicció meteorològica basada en observacions sinòptiques.
ES **predicción sinóptica**
FR **prévision synoptique**
EN **synoptic forecast**
739. **predictor -a** *m i f*
Meteoròleg que realitza una predicció meteorològica.
ES **predictor**
FR **prévisionniste**
EN **forecaster**
740. **pressió atmosfèrica** *f*
Pressió exercida per l'aire a causa del seu pes.
ES **presión atmosférica**
FR **pression atmosphérique**
EN **atmospheric pressure**
741. **procés adiabàtic** *m*
Transformació termodinàmica que té lloc sense intercanvi de calor entre un sistema i el seu entorn.
ES **proceso adiabático**
FR **processus adiabatique**
EN **adiabatic process**
742. **procés pseudoadiabàtic** *m*
Procés adiabàtic de l'aire saturat en el qual les partícules d'aigua condensades se separen del sistema.
ES **proceso pseudoadiabático**
- FR** **processus pseudo-adiabatique**
EN **pseudo-adiabatic process**
743. **pseudoadiabàtica** *f*
Línia que representa en un diagrama termodinàmic els canvis de temperatura d'una massa d'aire petita sotmesa a un procés pseudoadiabàtic.
ES **pseudoadiabática**
FR **pseudo-adiabatique**
EN **pseudo-adiabatic**
744. **pseudofront** *m*
Front entre dues masses d'aire del mateix origen, però que han estat sotmeses, recentment, a condicions locals diferents.
ES **pseudofrente**
FR **pseudo-front**
EN **pseudo-front**
745. **pseudoinestabilitat** *f*
Inestabilitat condicional en la qual l'àrea d'energia positiva, representada en un tefigrama, és més petita que la d'energia negativa.
ES **pseudoinestabilidad**
FR **pseudo-instabilité**
EN **pseudoinstability**
746. **psicròmetre** *m*
Higròmetre que consta d'un termòmetre sec i d'un termòmetre humit.
ES **psicrómetro**
FR **psychromètre**
EN **psychrometer**
747. **psicròmetre d'aspiració** *m*
Psicròmetre sotmès a l'acció d'un ventilador.
ES **psicrómetro con ventilador**
ES **psicrómetro de aspiración**
FR **psychromètre ventilé**
FR **psychromètre à aspiration**
EN **aspirated psychrometer**
EN **ventilated psychrometer**
748. **pulvímetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la quantitat de pols present a l'aire.
ES **pulvímetro**
FR **pulvimètre**
FR **pulvérimètre**
EN **dust counter**
749. **punt d'oclusió** *m*
Punt en el qual coincideixen els fronts oclús, fred i càlid d'una oclusió.
ES **punto de oclusión**
FR **point d'occlusion**
EN **point of occlusion**
750. **punt de congelació** *m*
Temperatura de l'aire humit amb una proporció de mescla del vapor d'aigua en què poden coexistir en equilibri l'aire humit i el glaç a la mateixa pressió, amb una superfície de separació plana.
ES **punto de congelación**
FR **point de gelée**
EN **frost point**

751. **punt de rosada** *m*
Temperatura de l'aire humit amb una proporció de mescla del vapor d'aigua en què poden coexistir en equilibri l'aire humit i l'aigua líquida a la mateixa pressió, amb una superfície de separació plana.
ES punto de rocío
ES temperatura de rocío
FR point de rosée
EN frost point
752. **punt neutre** *m*
Punt del cel, situat en el pla vertical que passa pel Sol, on la llum solar natural no és polaritzada.
ES punto neutro
FR point neutre
EN neutral point
753. **quimiosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera lliure en la qual tenen lloc les dissociacions i les recombinacions moleculars durant el dia i la nit respectivament, com a conseqüència de l'acció de la radiació amb longitud d'ona entre 0,001 i 0,38 µm.
ES quimiosfera
FR chimosphère
EN chemosphere
754. **radar meteorològic** *m*
Radar que detecta la presència de núvols i de precipitacions i permet determinar-ne les característiques.
ES radar meteorológico
FR radar météorologique
EN meteorological radar
EN weather radar
755. **radiació** *f*
Conjunt d'ones electromagnètiques o partícules emeses per un cos a temperatura més gran de 0 K.
ES radiación
FR radiation
FR rayonnement
EN radiation
756. **radiació** *f*
Energia emesa o transferida en forma d'ones electromagnètiques o partícules.
ES radiación
FR radiation
FR rayonnement
EN radiation
757. **radiació** *f*
Emissió i transferència d'energia en forma d'ones electromagnètiques o partícules.
ES radiación
FR radiation
FR rayonnement
EN radiation
758. **radiació atmosfèrica** *f*
Radiació emesa per l'atmosfera com a conseqüència de la seva temperatura.
ES radiación atmosférica
FR rayonnement atmosphérique
EN atmospheric radiation
EN sky radiation
759. **radiació d'ona curta** *f*
Radiació que té una longitud d'ona entre 0,2 i 5 µm.
ES radiación de onda corta
FR rayonnement d'onde courte
FR rayonnement de courtes longueurs d'onde
EN short-wave radiation
760. **radiació d'ona llarga** *f*
Radiació que té una longitud d'ona més gran de 5 µm.
ES radiación de onda larga
FR rayonnement d'onde longue
FR rayonnement de grandes longueurs d'onde
EN long-wave radiation
761. **radiació del cos negre** *f*
Radiació emesa per un cos negre.
ES radiación del cuerpo negro
FR rayonnement du corps noir
EN black-body radiation
EN blackbody radiation
762. **radiació difusa** *f*
Radiació solar incident que procedeix de totes les direccions de l'espai, excepte del disc solar.
ES radiación difusa
FR rayonnement diffus
EN diffuse radiation
763. **radiació directa** *f*
Radiació solar incident que procedeix del disc solar sense haver sofert canvis de direcció per la seva interacció amb l'atmosfera.
ES radiación directa
FR rayonnement direct
EN direct radiation
764. **radiació efectiva** *f*
Balanç de radiació d'una superfície horitzontal de color negre orientada cap amunt que té una temperatura igual a la temperatura de l'aire.
ES radiación efectiva
FR rayonnement effectif
EN effective radiation
765. **radiació global** *f*
Radiació que resulta de la suma de la radiació directa i de la radiació difusa que incideixen sobre una superfície.
ES radiación global
FR rayonnement global
EN global radiation
766. **radiació reflectida** *f*
Radiació que ha experimentat reflexió.
ES radiación reflejada
FR rayonnement réfléchi
EN reflected radiation
767. **radiació solar** *f*
Radiació emesa pel Sol.
ES radiación solar
FR rayonnement solaire
EN solar radiation

768. **radiació terrestre** *f*
Radiació emesa pel conjunt format per la Terra i l'atmosfera.
ES radiación terrestre
FR rayonnement terrestre
EN terrestrial radiation
769. **radiació total** *f*
Radiació que resulta de la suma de la radiació solar i de la radiació terrestre que incideixen sobre una superfície.
ES radiación total
FR rayonnement total
EN total radiation
770. **radiància** *f*
Quocient entre la intensitat de radiació emesa en una direcció per una superfície infinitesimal radiativa i l'àrea d'aquesta superfície projectada ortogonalment a la direcció donada.
ES radiancia
FR radiance
EN radiance
771. **radiatus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere cirrus, altocumulus, altostratus, stratocumulus o cumulus format per bandes amples i paral·leles que travessen el cel.
ES radiatus
FR radiatus
EN radiatus
772. **radiometeorologia** *f*
Branca de la meteorologia que estudia la propagació de les ones electromagnètiques en l'atmosfera.
ES radiometeorología
FR météorologie radioélectrique
FR radiométéorologie
EN radioelectric meteorology
EN radiometeorology
773. **radiòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la radiació.
ES radiómetro
FR radiomètre
EN radiometer
774. **radiosonda** *f*
Instrument meteorològic que realitza un sondatge atmosfèric i transmet la informació a terra mitjançant una emissora de ràdio.
ES radiosonda
FR radiosonde
EN radiosonde
775. **radiosondatge** *m*
Sondatge atmosfèric realitzat per mitjà d'una radiosonda.
ES radiosondeo
FR radiosondage
EN sounding
776. **ràfega** *f*
Sin. ratxa
Desviació transitòria i de durada curta de la direcció o de la velocitat del vent respecte a un valor mitjà.
- ES** ráfaga
ES racha
FR boufée de vent
FR rafale
EN gust
777. **raig verd** *m*
Coloració de tonalitats verdoses que s'observa a la part superior d'un astre lluminós quan apareix o desapareix per l'horitzó.
ES rayo verde
FR rayon vert
EN green flash
778. **raigs crepusculars** *m pl*
Conjunt de bandes de color blau fosc degudes a la presència de partícules de pols i a la humitat atmosfèrica, que precedeix l'aurora i que segueix la posta de Sol.
ES rayos crepusculares
FR rayons crépusculaires
EN crepuscular rays
779. **ratxa**
Desviació transitòria i de durada curta de la direcció o de la velocitat del vent respecte a un valor mitjà.
Sin. ràfega *f*
ES ráfaga
ES racha
FR boufée de vent
FR rafale
EN gust
780. **rebliment de la depressió** *m*
Augment de la pressió atmosfèrica que es produeix al centre d'una depressió en el transcurs del temps.
ES relleno de una depresión
FR comblement d'une dépression
EN filling of a depression
781. **recalmó** *m*
Disminució brusca del vent.
ES amaine del viento
FR accalmie du vent
EN wind lull
782. **recorregut del vent** *m*
Distància que recorre una partícula que té la mateixa velocitat que el vent durant un període de temps determinat.
ES recorrido del viento
783. **reducció de la temperatura al nivell mitjà del mar** *f*
Correcció aplicada a la lectura d'un termòmetre per eliminar l'efecte de l'altitud.
ES reducción de la temperatura al nivel medio del mar
FR réduction de la température au niveau moyen de la mer
EN reduction of temperature to mean sea-level
784. **reflectància** *f*
Quocient entre la radiació reflectida per una superfície, un cos, etc. i la radiació que hi incideix.
ES reflectancia

- ES** reflectividad
FR réflectance
EN reflectance
EN reflectivity
785. **reflectòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la reflectància.
ES reflectómetro
FR réflectomètre
EN reflectometer
786. **refracció atmosfèrica** *f*
Desviació de la radiació quan travessa l'atmosfera a causa de la variació de l'índex de refracció en capes adjacents de temperatura diferent.
ES refracción atmosférica
FR réfraction atmosphérique
EN atmospheric refraction
787. **regeneració de la depressió** *f*
Disminució de la pressió atmosfèrica que es produeix al centre d'una depressió que es troba en fase de rebliment.
ES regeneración de una depresión
FR régénération d'une dépression
EN regeneration of a depression
788. **regió font** *f*
Regió de la Terra que es caracteritza per unes condicions superficials molt uniformes, de tal manera que una massa d'aire que estigui en contacte amb ella el temps suficient adquireix les propietats que caracteritzen la regió.
ES región fuente de masas de aire
ES región generadora de masa de aire
FR source de masse d'air
EN source region
789. **regió sinòptica natural** *f*
Regió de la Terra on les situacions sinòptiques tenen característiques pròpies, de tal manera que es poden estudiar independentment de les situacions sinòptiques d'altres regions.
ES región sinóptica natural
FR région synoptique naturelle
EN natural synoptic region
790. **remolí** *m*
Moviment ràpid circular o espiral de l'aire de petita extensió que és conseqüència de diferències locals de la pressió atmosfèrica.
ES remolino
FR tourbillon
EN whirl
791. **resplendor blanca** *f*
Brillantor blanca i uniforme que s'observa a la superfície terrestre quan es troba coberta per neu i el cel és cobert uniformement per núvols baixos.
ES resplandor blanco
FR blanc dehors
EN whiteout
792. **retrò** *m*
Ressonància d'un tro.
ES retumbo
793. **roïna** *f*
Precipitació de gotes d'aigua d'un diàmetre inferior a 0,5 mm.
Sin. plovisqueig *m*
Sin. plugim *m*
Sin. ruixim *m*
ES llovizna
FR bruine
EN drizzle
794. **rosa dels vents** *f*
Diagrama polar en forma d'estrella on es representa la freqüència relativa de les direccions diferents del vent en un lloc i durant un període de temps determinats.
ES rosa de los vientos
FR rose des vents
EN wind rose
795. **rosada** *f*
Conjunt de gotes d'aigua que prové de la condensació del vapor d'aigua present a l'aire que és prop de la superfície terrestre, quan aquesta superfície té una temperatura per sobre els 0°C i per sota el punt de rosada.
ES rocío
FR rosée
EN dew
796. **rosada blanca** *f*
Rosada que es glaça després de formar-se.
ES rocío blanco
FR rosée blanche
EN white dew
797. **rufa** *f*
Tempestat de vent i pluja o neu en àrees muntanyoses.
ES ventisca
FR blizzard
798. **ruixat**
Pluja de durada curta i d'una intensitat de la precipitació gran amb intervals de cel clars.
Sin. xàfec *m*
ES chaparrón
ES chubasco de lluvia
FR averse de pluie
EN rain shower
799. **ruixim** *m*
sin. plovisqueig *m*
sin. plugim *m*
sin. roïna *f*
Precipitació de gotes d'aigua d'un diàmetre inferior a 0,5 mm.
ES llovizna
FR bruine
EN drizzle
800. **sacsejada** *f*
Variació ràpida de la component vertical del vector vent entre dos punts propers a la mateixa altura.
ES sacudida
FR remous atmosphérique
EN bumpiness
801. **satèl·lit meteorològic** *m*
Satèl·lit artificial que pren imatges de

- l'atmosfera.
ES satélite meteorológico
FR satellite météorologique
EN meteorological satellite
802. **saturació** *f*
Estat de l'aire humit amb una proporció de mescla del vapor d'aigua tal que poden coexistir en equilibri l'aire humit i una fase condensada de l'aigua sòlida o líquida a la mateixa pressió i temperatura, amb una superfície de separació plana entre les dues fases.
ES saturación
FR saturation
EN saturation
803. **Sc** *m*
veg. stratocumulus *m*
ES Sc
FR Sc
EN Sc
804. **secada** *f*
sin. comp. sequera
Absència o deficiència perllongada de precipitació.
ES sequía
FR sécheresse
EN drought
805. **seclusió** *f*
Unió del front fred amb el front càlid, que es produeix a una certa distància del centre d'una depressió abans de tenir lloc l'oclusió, de forma que una massa d'aire càlid queda tancada, aïllada i completament envoltada d'aire més fred.
ES seclusión
FR séclusion
EN seclusion
806. **sector càlid** *m*
Regió dins una depressió en la qual una massa d'aire càlid se situa entre un front fred i un front càlid que el precedeix.
ES sector cálido
FR secteur chaud
EN warm sector
807. **segona tropopausa** *f*
Nivell per sobre de la tropopausa que s'estableix quan el gradient vertical de la temperatura entre algun nivell i tots els altres situats per sobre d'ell en 1 km, excedeix per terme mig els 3°C/km i es localitza amb el mateix criteri que per a la tropopausa.
ES segunda tropopausa
FR tropopause seconde
EN second tropopause
808. **sembra de núvols** *f*
Introducció artificial de partícules dins un núvol, mitjançant coets o avions, que poden modificar-li l'estructura, causar la seva dissipació i produir precipitacions.
ES siembra de nubes
FR ensemencement de nuages
EN cloud seeding
809. **sequera** *f*
veg. secada
810. **símbol meteorològic** *m*
Paraula, lletra, grup de lletres o símbol que, per acord internacional, s'utilitza per representar en un mapa sinòptic les observacions meteorològiques.
ES símbolo meteorológico
FR symbole météorologique
EN meteorological symbol
811. **singularitat meteorològica** *f*
Tendència a la recurrència d'un element meteorològic determinat en unes dates fixes o gairebé fixes.
ES singularidad meteorológica
FR singularité météorologique
EN meteorological singularity
812. **sistema baromètric** *m*
Qualsevol de les distribucions locals de la pressió atmosfèrica amb característiques pròpies dins un mapa sinòptic.
ES sistema de presión
FR système de pression
EN pressure system
813. **sistema de núvols** *m*
Agrupació de núvols associats d'una manera característica, que correspon a una situació sinòptica determinada.
ES sistema nuboso
FR système nuageux
EN cloud system
814. **situació sinòptica** *f*
Estat de l'atmosfera representat en un mapa sinòptic.
ES situación sinóptica
FR situation synoptique
EN synoptic situation
815. **smog** *m*
veg. boirum
816. **sobresaturació** *f*
Estat de l'aire humit que té una proporció de mescla del vapor d'aigua més gran que la que correspon a la saturació.
ES sobresaturación
FR sursaturation
EN supersaturation
817. **sobrevent** *m*
Costat d'on ve el vent.
ES barlovento
FR dessus du vent
EN windward
818. **sodar** *m*
Radar meteorològic que utilitza senyals acústics.
ES sodar
FR sodar
EN sodar
819. **solarímetre** *m*
veg. piranòmetre

820. **solenoide** *m*
Volum d'aire de forma tubular limitat per dues superfícies isobàriques i dues superfícies isostèriques.
ES solenoide
FR solénoïde
EN solenoid
821. **sondatge atmosfèric** *m*
Sondatge de l'atmosfera mitjançant instruments transportats amb balons o coets meteorològics.
ES sondeo atmosférico
FR sondage atmosphérique
EN atmospheric sounding
822. **sostre de núvols** *m*
Altura a la qual es troba la part més baixa d'un banc de núvols.
ES techo de nubes
FR plafond
FR toit de nuages
EN height of cloud base
823. **sotavent** *m*
Costat contrari d'on ve el vent.
ES sotavento
FR côte sous le vent
EN leeward
824. **spissatus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cirrus que té una espessor òptica gran, cosa que fa que es vegi grisós en direcció al Sol.
ES spissatus
FR spissatus
EN spissatus
825. **St** *m*
veg. stratus
ES St
FR St
EN St
826. **stratiformis** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cirrocumulus, altocumulus o stratocumulus que té forma de capa horitzontal extensa.
ES stratiformis
FR stratiformis
EN stratiformis
827. **stratocumulus** *m*
abrev. Sc
sin. comp. estratocúmulo
Núvol baix que constitueix un banc de núvols blanc o gris format per elements en forma de còdols d'un diàmetre aparent superior a 5°.
ES stratocumulus
FR stratocumulus
EN stratocumulus
828. **stratus** *m*
Abrev. St
sin. comp. estrat
Núvol baix que constitueix un banc de núvols gris amb la base uniforme.
ES stratus
FR stratus
EN stratus
829. **subfusió** *f*
Estat de l'aigua líquida que té una temperatura inferior al punt de congelació sense que es produeixi congelació.
ES subfusión
FR surfusion
EN supercooling
830. **subsidiència** *f*
Descens lent d'una massa d'aire sobre una àrea extensa acompanyat de divergència a les capes baixes.
ES subsidiencia
FR subsidence
EN subsidence
831. **superfície equipotencial** *f*
Superfície de l'atmosfera en la qual el geopotencial és constant.
ES superficie equipotencial
832. **superfície frontal** *f*
veg. front
833. **superfície isentròpica** *f*
Superfície de l'atmosfera en la qual l'entropia és constant.
ES superficie isentrópica
FR surface isentrope
EN isentropic surface
834. **superfície isobàrica** *f*
Superfície de l'atmosfera en la qual la pressió atmosfèrica és constant.
ES superficie isobárica
FR surface isobare
EN isobaric surface
835. **superfície isopícnica** *f*
Superfície de l'atmosfera en la qual la densitat de l'aire és constant.
ES superficie isopícnica
FR surface isopycne
EN isopycnic surface
836. **superfície isostèrica** *f*
Superfície de l'atmosfera en la qual el volum específic de l'aire és constant.
ES superficie isostérica
FR surface isostère
EN isosteric surface
837. **superfície isotèrmica** *f*
Superfície de l'atmosfera en la qual la temperatura de l'aire és constant.
ES superficie isotérmica
838. **tàlveg** *m*
Zona de l'atmosfera en la qual la pressió atmosfèrica és més baixa que a les zones del seu voltant al mateix nivell i que es representa en un mapa sinòptic mitjançant un sistema d'isòbares o d'isòhipes en forma de V, amb la concavitat dirigida cap a la zona de pressió atmosfèrica més petita.
ES vaguada
FR creux barométrique
EN trough

839. **tamborinada** *f*
Tempestat amb trons però amb precipitació escassa o nul·la.
ES tormenta eléctrica seca
840. **tefigrama** *m*
Diagrama termodinàmic en el qual es representen en abscisses la temperatura absoluta i en ordenades el logaritme neperià de la temperatura potencial.
ES tefigrama
FR téphigramme
EN tephigram
EN T-In Theta
841. **teledetecció** *f*
Conjunt de tècniques que permeten l'estudi de l'estat d'un sistema per mitjà de l'anàlisi del senyal que emet o reflecteix.
ES teledetección
FR télédétection
EN remote sensing
842. **temperatura de l'aire** *f*
Temperatura que té l'aire de l'atmosfera en un moment determinat.
ES temperatura del aire
FR température de l'air
EN air temperature
843. **temperatura del termòmetre sec** *f*
Temperatura de l'aire que es mesura amb un termòmetre sec exposat a l'aire i protegit de la radiació directa.
ES temperatura del termómetro seco
FR température du thermomètre sec
EN dry-bulb temperature
844. **temperatura equivalent** *f*
Temperatura que té una bombolla d'aire quan tot el vapor d'aigua contingut es condensa i els valors de la pressió a l'inici i al final del procés de condensació es mantenen iguals.
ES temperatura equivalente
FR température equivalent
EN equivalent temperature
845. **temperatura equivalent adiabàtica** *f*
Temperatura equivalent que es produeix quan el procés de condensació consta d'un procés adiabàtic d'expansió seca fins arribar a la saturació, seguit per un procés pseudoadiabàtic fins que es precipita tot el vapor d'aigua condensat i, a continuació, per un procés adiabàtic de compressió seca fins que torna a la pressió inicial.
ES temperatura equivalente adiabática
FR température equivalent adiabatique
EN adiabatic equivalent temperature
846. **temperatura equivalent isobàrica** *f*
Temperatura equivalent que es produeix quan el procés de condensació es realitza a pressió constant i la calor latent despresca escalfa l'aire.
ES temperatura equivalente isobárica
FR température equivalent isobarique
EN isobaric equivalent temperature
847. **temperatura extrema** *f*
Temperatura màxima i temperatura mínima a què s'arriba durant un període de temps i en un lloc determinat.
ES temperatura extrema
FR température extrême
EN extreme temperature
848. **temperatura màxima** *f*
Temperatura de l'aire més alta a què s'arriba durant un període de temps i en un lloc determinat.
ES temperatura máxima
FR température maximale
EN maximum temperature
849. **temperatura mínima** *f*
Temperatura de l'aire més baixa a què s'arriba durant un període de temps i en un lloc determinat.
ES temperatura mínima
FR température minimale
EN minimum temperature
850. **temperatura mitjana** *f*
Temperatura de l'aire mitjana a què s'arriba durant un període de temps i en un lloc determinat.
ES temperatura media
FR température quotidienne
EN mean temperature
851. **temperatura potencial** *f*
Temperatura que adquireix una bombolla d'aire sec que segueix un procés adiabàtic i reversible fins a una pressió de referència determinada.
ES temperatura potencial
FR température potentielle
EN potential temperature
852. **temperatura pseudopotencial del termòmetre humit** *f*
Temperatura que adquireix una bombolla d'aire que segueix un procés adiabàtic fins al nivell de condensació i després un procés pseudoadiabàtic fins a una pressió de 1.000 mb, de manera que la bombolla d'aire rep contínuament la quantitat de vapor d'aigua necessària per mantenir-la saturada, malgrat l'evaporació que es produeix en ella.
ES temperatura pseudopotencial del termómetro húmedo
EN wet-bulb pseudopotential temperature
853. **temperatura virtual** *f*
Temperatura que té una bombolla d'aire sec de densitat igual a la de l'aire humit a la mateixa pressió.
ES temperatura virtual
FR température virtuelle
EN virtual temperature
854. **tempesta** *f*
veg. tempestat
855. **tempestat** *f*
sin. comp. tempesta
Pertorbació atmosfèrica forta a l'atmosfera acompanyada de vent, pluja, neu o pedra,

- llampecs i trons.
ES tormenta
FR orage
EN thunderstorm
856. **temporada sinòptica natural** *f*
Període de temps caracteritzat pel predomini d'una situació sinòptica específica sobre una regió geogràfica gran.
ES temporada sinòptica natural
FR saison synoptique naturelle
EN natural synoptic season
857. **temporal** *m*
Pertorbació atmosfèrica forta a gran escala acompanyada de vents i pluges persistents.
ES temporal
FR tempête
EN storm
858. **temporal** *m*
Vent de força 8, amb una velocitat entre 17,2 i 20,7 m/s.
ES temporal
FR coup de vent
EN gale
859. **temporal fort** *m*
Vent de força 9, amb una velocitat entre 20,8 i 24,4 m/s.
ES temporal fuerte
FR fort coup de vent
EN strong gale
860. **temporal molt fort** *m*
Vent de força 10, amb una velocitat entre 24,5 i 28,4 m/s.
ES temporal duro
FR tempête
EN storm
861. **temporal violent** *m*
Vent de força 11, amb una velocitat entre 28,5 i 32,6 m/s.
ES temporal muy duro
FR violent tempête
EN violent storm
862. **temps** *m*
veg. temps meteorològic
863. **temps meteorològic** *m*
sin. comp. temps
Estat de l'atmosfera, en un lloc i en un moment determinats, que es descriu indicant el valor d'una sèrie d'elements meteorològics.
ES tiempo
ES tiempo meteorológico
FR temps
FR temps météorologique
EN weather
EN meteorological weather
864. **tendència baromètrica** *f*
Variació que experimenta la pressió atmosfèrica durant les hores que precedeixen l'observació d'aquest element meteorològic.
ES tendencia barométrica
- FR tendance de la pression**
EN pressure tendency
865. **tensió de vapor d'aigua** *f*
Part de la pressió atmosfèrica exercida pel vapor d'aigua.
ES tensión del vapor
FR tension de vapeur d'eau
EN vapour pressure
EN vapour tension
866. **terbolesa** *f*
Disminució de la transparència de l'atmosfera a causa de l'absorció i la difusió de la radiació per partícules en suspensió a l'aire que no formen part dels núvols.
ES turbiedad
FR trouble
EN turbidity
867. **termògraf** *m*
Termòmetre que enregistra les variacions de la temperatura de l'aire durant un període de temps determinat.
ES termógrafo
FR thermographe
EN thermograph
868. **termograma** *m*
Diagrama obtingut mitjançant un termògraf.
ES termograma
FR thermogramme
EN thermogram
869. **termohigrògraf** *m*
Instrument meteorològic que mesura i enregistra la temperatura de l'aire i la humitat relativa.
ES termohigrógrafo
FR thermohygrographe
EN thermohygraph
870. **termohigroscopi** *m*
Instrument meteorològic que mesura el punt de rosada.
ES termohigroscopio
FR thermohygroscope
EN hygrothermoscope
871. **termòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la temperatura de l'aire.
ES termómetro
FR thermomètre
EN thermometer
872. **termòmetre d'alcohol** *m*
Termòmetre de líquid que conté alcohol etílic.
ES termómetro de alcohol
FR thermomètre à alcool
EN alcohol thermometer
873. **termòmetre d'aspiració** *m*
Termòmetre que mesura la temperatura de l'aire, sense necessitat d'utilitzar un abríc meteorològic, que està proveït d'una protecció especial i té el sensor ventilat artificialment.
ES aspirotermómetro
FR thermomètre à aspiration

- EN aspirated thermometer**
EN ventilated thermometer
874. **termòmetre de gas** *m*
Termòmetre basat en la variació de la pressió o del volum d'un gas a causa de la variació de la seva temperatura.
ES termómetro de gas
FR thermomètre à gaz
EN gas thermometer
875. **termòmetre de làmina bimetal·lica** *m*
Termòmetre basat en la diferència dels coeficients de dilatació de dues làmines metàl·liques unides pels seus extrems.
ES termómetro bimetalico
FR thermomètre à bilame
EN bimetallic thermometer
876. **termòmetre de líquid** *m*
Termòmetre basat en la variació del volum d'un líquid i del recipient que el conté a causa de la variació de les seves temperatures.
ES termómetro de líquido
FR thermomètre à liquide
EN liquid thermometer
877. **termòmetre de màxima** *m*
Termòmetre que mesura la temperatura màxima.
ES termómetro de máxima
FR thermomètre à maximum
EN maximum thermometer
878. **termòmetre de màxima i de mínima** *m*
Termòmetre que mesura la temperatura màxima i la temperatura mínima.
ES termómetro de máxima y mínima
879. **termòmetre de mercuri** *m*
Termòmetre de líquid que conté mercuri.
ES termómetro de mercurio
FR thermomètre à mercure
EN mercury thermometer
880. **termòmetre de mínima** *m*
Termòmetre que mesura la temperatura mínima.
ES termómetro de mínima
FR thermomètre à minimum
EN minimum thermometer
881. **termòmetre elèctric** *m*
Termòmetre basat en la variació de les propietats elèctriques del sensor a causa de la variació de la seva temperatura.
ES termómetro eléctrico
FR thermomètre électrique
EN electrical thermometer
882. **termòmetre humit** *m*
Termòmetre que té el sensor sotmès a un estat continu d'humitat.
ES termómetro húmedo
FR thermomètre mouillé
EN wet
883. **termòmetre sec** *m*
Termòmetre que té el sensor sec.
ES termómetro seco
FR thermomètre sec
EN dry thermometer
884. **termosfera** *f*
Capa esfèrica de l'atmosfera, per sobre de la mesopausa, en la qual la temperatura de l'aire creix amb l'altitud.
ES termosfera
FR thermosphère
EN thermosphere
885. **terral** *m*
sin. comp. oratge
Vent que bufa de terra endins.
886. **tetagrama** *m*
Diagrama termodinàmic en el qual es representen en abscisses la temperatura equivalent adiabàtica, i en ordenades la pressió atmosfèrica.
ES tetagrama
FR thétagramme
EN thetagram
887. **torbonada** *f*
Augment sobtat i transitori de la velocitat del vent, que va sovint acompanyat de xàfec.
ES turbonada
FR grain
EN squall
888. **tornado** *m*
Tromba molt activa i de gran diàmetre.
ES tornado
FR tornade
EN tornado
889. **torre anemomètrica** *f*
Torre de 10 a 20 m d'altura al llarg de la qual s'instal·len instruments meteorològics.
ES torre anemométrica
FR tour anémométrique
EN anemometer tower
890. **trajectòria de vorticitat absoluta constant** *f*
Trajectòria d'una partícula d'aire que es mou horitzontalment de forma que la component vertical de la seva vorticitat absoluta es manté constant en el temps.
ES trayectoria de vorticidad absoluta constante
FR trajectoire à tourbillon absolu constant
EN constant absolute vorticity trajectory
891. **tramuntana** *f*
Vent que bufa del nord.
ES tramontana
FR tramontane
EN tramontana
892. **transferència radiant** *f*
Transferència de radiació a través de l'atmosfera.
ES transferencia de la radiación

- FR** transfert radiatif
EN radioactive transfer
893. **translucidus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere altocumulus, altostratus, stratocumulus o stratus que constitueix una capa de núvols a través de la qual és possible veure el Sol i la Lluna.
ES translucidus
FR translucidus
EN translucidus
894. **transmissòmetre** *m*
Instrument meteorològic que mesura la transmitància.
ES transmisímetro
FR transmissomètre
EN transmissometer
895. **transmitància** *f*
Quocient entre el flux radiant que travessa un medi i el flux radiant que hi incideix.
ES transmitancia
FR facteur de transmission
FR transmittance
EN transmissivity
EN transmittance
896. **tro** *m*
So sobtat que acompanya un llampec que és conseqüència de l'expansió de l'aire al pas de la descàrrega elèctrica.
ES trueno
FR tonnerre
EN thunder
897. **tromba** *f*
Núvol de forma cònica que a vegades es forma des de la base d'un cumulonimbus fins al terra a causa d'un vent de caràcter violent i arremolinat.
ES tromba
FR trombe
EN spout
898. **tronada** *f*
sin. comp. tronadissa
Tempestat de llampecs i trons.
ES tronada
899. **tronadissa**
Tempestat de llampecs i trons.
sin. comp. tronada *f*
ES tronada
900. **tropopausa** *f*
Zona que separa la troposfera de l'estratosfera que es caracteritza per ser el nivell més baix en el qual el gradient tèrmic vertical és aproximadament de 2°C/km o menys, i es manté per sobre d'ell com a mínim al llarg de 2 km.
ES tropopausa
FR tropopause
EN tropopause
901. **tropopausa múltiple** *f*
Discontinuitat de la tropopausa a diferents nivells.
ES tropopausa múltiple
- FR** tropopause multiple
EN multiple tropopause
902. **troposfera** *f*
Capa esfèrica més baixa de l'atmosfera on la temperatura de l'aire disminueix de forma gairebé constant amb l'altitud i s'estén des de la superfície terrestre fins a una altitud que oscil·la entre els 9 km sobre els pols i els 20 km sobre l'equador.
ES troposfera
FR troposphère
EN troposphere
903. **tuba** *f*
Complement de núvol del gènere cumulonimbus o cumulus en forma de columna, de vegades en forma de conus invertit, que sobresurt de la base del núvol com la manifestació d'una vorticitat intensa.
ES tuba
FR tuba
EN tuba
904. **turbulència atmosfèrica** *f*
Moviment irregular de l'aire a causa de remolins sobreposats al flux general que poden produir irregularitats en el valor dels elements meteorològics locals.
ES turbulencia atmosférica
FR turbulence atmospherique
EN atmospheric turbulence
905. **ull de cicló** *m*
sin. comp. vòrtex de cicló
Zona central d'una depressió tropical intensa que es caracteritza per la feblesa del vent, l'absència de precipitacions i, generalment, de núvols.
ES ojo del
FR oe il du cyclone
FR vortex
EN eye of the storm
EN vortex
906. **uncinus** *adj*
Dit de l'espècie de núvol del gènere cirrus que té forma de coma.
ES uncinus
FR uncinus
EN uncinus
907. **undulatus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere cirrocumulus, cirrostratus, altostratus, stratocumulus o stratus que constitueix una capa de núvols amb ondulacions.
ES undulatus
FR undulatus
EN undulatus
908. **vapor d'aigua** *m*
Aigua en fase gasosa.
ES vapor de agua
FR vapeur d'eau
EN aqueous vapour
EN water vapour
909. **variable atmosfèrica** *f*
Magnitud física que caracteritza l'estat de l'atmosfera en un lloc i en un moment

- determinats.
ES variable atmosférica
FR variable atmosphérique
EN atmospheric variable
910. **varietats de núvols** *f pl*
Cadascuna de les subdivisions dels gèneres i de les espècies, determinada per la transparència o la distribució dels elements propis del núvol.
ES variedad de nube
FR variété de nuage
EN variety of cloud
911. **vector vent** *m*
Vector dibuixat en la direcció i el sentit en què bufa el vent i que té com a mòdul la seva velocitat.
ES vector viento
FR vecteur vent
EN wind vector
912. **velocitat del vent** *f*
Quocient entre l'espai que recorre el vent i el temps que tarda a fer-ho.
ES velocidad del viento
FR vitesse du vent
EN wind speed
913. **velum** *m*
Núvol accessori del gènere cumulonimbus o cumulus en forma de vel i d'extensió horitzontal gran que se situa per sobre del núvol al qual acompanya.
ES velum
FR velum
EN velum
914. **vent** *m*
Moviment de l'aire en relació amb la superfície terrestre.
ES viento
FR vent
EN wind
915. **vent ageostròfic** *m*
Vent que resulta de la diferència entre el vent que hi ha en un lloc i en un moment determinats i el vent geostròfic corresponent.
ES viento ageostrófico
FR vent agéostrophique
EN ageostrophic wind
916. **vent anabàtic** *m*
Vent que bufa cap amunt en els vessants dels terrenys que s'han escalfat fortament a causa de la radiació solar.
ES viento anabático
FR vent anabatique
EN anabatic wind
917. **vent antitríptic** *m*
Vent que resulta de l'equilibri entre la component horitzontal de la força causada per la variació de la pressió atmosfèrica i la força de fricció, suposant que aquestes forces són les úniques que actuen sobre l'aire.
ES viento antitriptico
FR vent antitriptique
EN antitriptic wind
918. **vent catabàtic** *m*
Vent que bufa cap avall en els vessants dels terrenys que s'han refredat fortament a causa de la radiació emesa.
ES viento catabático
FR vent catabatique
EN katabatic wind
919. **vent ciclostròfic** *m*
Vent que resulta de l'equilibri entre la component horitzontal de la força causada per la variació de la pressió atmosfèrica i la força centrífuga, suposant que aquestes forces són les úniques que actuen sobre l'aire.
ES viento ciclostrófico
FR vent cyclostrophique
EN cyclostrophic wind
920. **vent del gradient** *m*
Vent que resulta de l'equilibri entre la component horitzontal de la força causada per la variació de la pressió atmosfèrica, la component horitzontal de la força de Coriolis i la força centrífuga, suposant que aquestes forces són les úniques que actuen sobre l'aire.
ES viento del gradiente
FR vent du gradient
EN gradient wind
921. **vent dominant** *m*
Vent la direcció del qual té una freqüència d'aparició superior a la d'altres direccions en un lloc determinat.
ES viento dominante
FR vent dominant
EN prevailing wind
922. **vent en alçada** *m*
Vent que bufa a l'atmosfera lliure.
ES viento en altura
FR vent en altitude
EN upper wind
923. **vent eulerià** *m*
Vent que resulta de l'acció de la component horitzontal de la força causada per la variació de la pressió atmosfèrica, suposant que aquesta força és l'única que actua sobre l'aire.
ES viento euleriano
FR vent eulérien
EN eulerian wind
924. **vent fluix** *m*
Vent de força 3, amb una velocitat entre 3,4 i 5,4 m/s.
ES brisa débil
ES flojo
FR petite brise
EN gentle breeze
925. **vent fluixet** *m*
Vent de força 2, amb una velocitat entre 1,6 i 3,3 m/s.
ES brisa muy débil
ES flojito

- FR** légère brise
EN light breeze
926. **vent fort** *m*
Vent de força 7, amb una velocitat entre 13,9 i 17,1 m/s.
ES frescachón
ES viento fuerte
FR grand frais
EN near gale
927. **vent fresc** *m*
Vent de força 6, amb una velocitat entre 10,8 i 13,8 m/s.
ES brisa fuerte
ES fresco
FR vent frais
EN strong breeze
928. **vent fresquet** *m*
Vent de força 5, amb una velocitat entre 8 i 10,7 m/s.
ES brisa fresca
ES fresquito
FR bonne brise
EN fresh breeze
929. **vent geostrofic** *m*
Vent que resulta de l'equilibri entre la força causada per la variació de la pressió atmosfèrica i la força de Coriolis, suposant que aquestes forces són les úniques que actuen sobre l'aire.
ES viento geostrofico
FR vent géostrophique
EN geostrophic wind
930. **vent ionosfèric** *m*
Vent que bufa a la ionosfera.
ES viento ionosférico
FR vent ionosphérique
EN ionospheric wind
931. **vent isal-lobàric** *m*
Component del vent ageostròfic que resulta de la no uniformitat en el temps de les variacions locals de la pressió atmosfèrica.
ES viento isalobárico
FR vent allobarique
FR vent isallobarique
EN allobaric wind
EN isallobaric wind
932. **vent local** *m*
Vent que bufa generalment en una regió determinada en virtut de causes geogràfiques i orogràfiques.
ES viento local
FR vent local
EN local wind
933. **vent moderat** *m*
Vent de força 4, amb una velocitat entre 5,5 i 7,9 m/s.
ES bonancible
ES brisa moderada
FR jolie brise
EN moderate breeze
934. **vent tèrmic** *m*
Diferència entre el vent geostrofic en el límit superior i en el límit inferior d'una capa atmosfèrica.
ES viento térmico
FR vent thermique
EN thermal wind
935. **vent variable** *m*
Vent que canvia de direcció amb freqüència.
ES viento variable
FR vent variable
EN variable wind
936. **ventada** *f*
sin. comp. venteguera
Bufada forta de vent, amb un augment sobtat de la seva força i de més durada que una ratxa.
ES ventolera
FR coup de vent rude
EN gust of wind
937. **venteguera** *f*
veg. ventada
938. **ventolina** *f*
Vent de força 1, amb una velocitat entre 0,3 i 1,5 m/s.
ES ventolina
FR très légère brise
EN light air
939. **vents polars de l'est** *m pl*
Vents que bufen de l'est a les regions compreses entre els pols i els cinturons subpolars de baixes pressions i que formen part de la circulació general.
ES vientos polares del este
FR vents d'est polaires
EN polar easterlies
940. **vertebratus** *adj*
Dit de la varietat de núvol del gènere cirrus en forma d'esquelet de peix.
ES vertebratus
FR vertebratus
EN vertebratus
941. **virga** *f*
Complement de núvol del gènere cumulonimbus, cumulus, stratocumulus, nimbostratus, altostratus, altocumulus o cirrocumulus en forma de vel o cortina format per les gotes o cristalls de glaç que es precipiten i s'evaporen completament abans d'arribar a la superfície terrestre procedents del núvol sota el qual se situa.
ES virga
FR virga
EN virga
942. **visibilitat** *f*
Distància màxima a la qual un objecte és vist i identificat.
ES visibilidad
FR visibilité
EN visibility
943. **visibilitat horitzontal** *f*
Visibilitat en el pla horitzontal en què es troba l'observador.
ES visibilidad horizontal

- FR** visibilité horizontale
EN horizontal visibility
944. **vòrtex de cicló** *m*
veg. ull de cicló
945. **vorticitat** *f*
Circulació de l'aire al voltant d'un eix caracteritzada pel vector q que defineix la relació $q = \text{rot } v$, on v és el vector vent.
ES vorticidad
FR tourbillon
EN vorticity
946. **vorticitat absoluta** *f*
Vorticitat mesurada en un sistema de referència absolut.
ES vorticidad absoluta
FR tourbillon absolu
EN absolute vorticity
947. **vorticitat isobàrica** *f*
Vorticitat relativa mesurada en una superfície isobàrica.
ES vorticidad isobàrica
948. **vorticitat potencial** *f*
Vorticitat que adquireix una columna d'aire compresa entre dues superfícies isentròpiques quan és transportada fins a una latitud determinada, i estirada o comprimida fins a una espessor baromètrica de referència.
ES vorticidad potencial
FR tourbillon potentiel
EN potential vorticity
949. **vorticitat relativa** *f*
Vorticitat mesurada en un sistema de referència fix respecte de la superfície terrestre.
ES vorticidad relativa
FR tourbillon relatif
EN relative vorticity
950. **xàfec** *m*
sin. comp. ruixat
Pluja de durada curta i d'una intensitat de la precipitació gran amb intervals de cel clars.
ES chaparrón
ES chubasco de lluvia
FR averse de pluie
EN rain shower
951. **xafogor** *f*
Calor sufocant que és pròpia d'un ambient calent, humit i encalmat.
ES bochorno
FR chaleur suffocante
FR hâle
EN sultriness
952. **xaloc** *m*
Vent que bufa del sud-est, que prové dels deserts del nord d'Àfrica i s'humiteja quan passa sobre la Mediterrània.
ES siroco
FR sirocco marin
953. **xarxa meteorològica** *f*
Conjunt d'estacions meteorològiques repartides sobre una regió.
ES red meteorològica
FR réseau météorologique
EN meteorological network
954. **xiulet atmosfèric** *m*
Pertorbació que se sent com un xiulet que es rep a freqüències molt baixes en els receptors de ràdio, originat per descàrregues elèctriques en l'atmosfera.
ES silbido
FR siffleur
EN whistler
955. **zèfir** *m*
Brisa suau que bufa de ponent.
ES céfiro
FR zéphyr
EN zephyr
956. **zona d'aurores** *f*
Regió situada en latituds geomagnètiques de 20° a 25° al voltant de cada un dels pols geomagnètics, en la qual les aurores són freqüents i actives.
ES zona de auroras
FR zone aurorale
EN auroral zone
957. **zona intertropical** *f*
Franja zonal estreta on conflueixen els alisis d'ambdós hemisferis.
ES zona de convergència intertropical
FR zone intertropicale
FR zone de convergence intertropicale
EN intertropical convergence zone